

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Adina Grigore

Cristina Ipate-Toma

Nicoleta-Sonia Ionică

DEZVOLTARE PERSONALĂ

CLASA A II-A

2

Editura Ars Libri

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației.
Manualul școlar este aprobat de Ministerul Educației
prin ordinul ministrului educației nr. 3884/08.06.2021.

Acest manual școlar este realizat în conformitate cu Programa școlară aprobată
prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3418/19.03.2013.

116 111 – numărul de telefon de asistență pentru copii

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Adina Grigore

Cristina Ipate-Toma

Nicoleta-Sonia Ionică

DEZVOLTARE PERSONALĂ

CLASA A II-A

Editura Ars Libri

Inspectoratul Școlar al Județului/ Municipiului
Școala/ Colegiul/ Liceul

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT DE:

Anul	Numele elevului	Clasa	Anul școlar	Aspectul manualului*			
				format tipărit		format digital	
				la primire	la predare	la primire	la predare
1							
2							
3							
4							

- * Pentru precizarea aspectului manualului se va folosi unul dintre următorii termeni: nou, bun, îngrijit, neîngrijit, deteriorat.
· Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte.
· Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.
· Manualul este distribuit elevilor în mod gratuit și este transmisibil timp de patru ani școlari, începând cu anul școlar 2021-2022.

Dezvoltare personală. Manual pentru clasa a II-a

Adina Grigore, Cristina Ipate-Toma, Nicoleta-Sonia Ionică

Referenți științifici:

Conf. univ. dr. Maria-Magdalena Stan, Universitatea din Pitești

Prof. grad didactic I, Consilier psihopedagogic Mariana Augustina Ene, C.J.R.A.E. Argeș, Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân”, Pitești

Copyright © Editura Ars Libri, 2021

Toate drepturile rezervate

ISBN: 978-606-36-1629-7

Editura Ars Libri

Str. Victoriei, bl. Z1, sc. D, ap. 1

oraș Costești, județul Argeș

Tel: 0248 546 357; 031 82 82 293

e-mail: arslibri@yahoo.com

www.edituraarslibri.ro

Editor: Adina Grigore

Coordonator colecția „Manuale școlare”: Prof. Adina Grigore

Redactor-șef: Prof. Cristina Ipate-Toma

Tehnoredactare, grafică și design: Opriș Sorin

Coperta: Sorin Opriș

Credite foto: Depositphotos, pixabay.com

Machetare și prepress: Mihai Ștefănescu

Tipărit la Ars Libri Prof SRL, Costești, Argeș

ISO 9001: 2015

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Dezvoltare personală : clasa a II-a / Adina Grigore,
Cristina Ipate-Toma, Nicoleta-Sonia Ionică. -
Buzoești : Ars Libri, 2021
ISBN 978-606-36-1629-7
I. Ipate-Toma, Cristina
II. Ionică, Nicoleta Sonia
159.9

Orice preluare, parțială sau integrală a textului, a graficii sau a formatului digital al acestui manual se face doar cu acordul expres în scris al Editurii Ars Libri.

Acest manual, în format tipărit și electronic, este protejat de legile române și internaționale privind drepturile de autor, drepturile conexe și celelalte drepturi de proprietate intelectuală.

CUPRINS

Instrucțiuni de folosire a manualului digital.....	4
Competențe generale și competențe specifice	5

Ce îmi amintesc din clasa I?	6
1. EU ȘI CEILALȚI	7
Eu și ceilalți	8
Cum arătăm noi	11
Băieți și fete	13
Câți ani ai?	15
Stilul meu vestimentar	17
Eu sunt unic	19
Toți suntem diferiți	21
RECAPITULARE	24
AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT	26

2. TRĂIESC SĂNĂTOS	27
Sunt curat și îngrijit	28
Sănătatea mea este importantă	30
RECAPITULARE	33
AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT	34

3. TOȚI AVEM EMOȚII	35
Fii vesel!	36
Alungă tristețea!	38
Învinge-ți frica!	40
Fii calm!	42
RECAPITULARE	44
AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT	46

4. COMUNICĂM EFICIENT	47
Privește-mă și mă vei înțelege!	48
Mesajul corpului	50
Vocea mea	52
RECAPITULARE	54
AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT	54

5. CUM RELĂȚIONEZ?	55
Gesturi prietenoase	56
Codul bunelor maniere	58
Ne respectăm reciproc	61
RECAPITULARE	63
AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT	65

6. TIMPUL ÎN VIAȚA NOASTRĂ	67
Timpul poate fi prietenul meu	68
Programul meu zilnic	70
Timp pentru învățare, timp pentru relaxare	72
Să fim organizați!	74
RECAPITULARE	76
AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT	78

7. EU POT SĂ ÎNVĂȚ UȘOR	79
Când și cum învăț?	80
Am nevoie de ajutor	83
RECAPITULARE	85
AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT	86

8. EXPLOREZ MESERIILE	87
Ce mi-ar plăcea să devin?	88
Meseriile se prezintă... ..	90
Omul potrivit la locul potrivit	92
RECAPITULARE	94
AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT	94

RECAPITULARE FINALĂ	95
AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT	96

INSTRUCȚIUNI DE UTILIZARE A MANUALULUI DIGITAL

Conținutul manualului digital cuprinde integral conținutul manualului în variantă tipărită, având în plus (sau în locul ilustrațiilor de pe hârtie) elemente specifice precum: exerciții interactive, jocuri educaționale, animații, filme și simulări.

Navigarea este consistentă, permite parcurgerea manualului și revenirea la activitatea de învățare precedentă.

Manualul digital conține activități multimedia interactive de învățare (AMII), după cum urmează: statice, animate și interactive.

Manualul în format electronic poate fi accesat și utilizat pe orice PC/ tabletă/ smartphone cu procesor minimum de 800 MHz, 512 MB RAM, 1GB spațiu disponibil de stocare.

Sistem de operare – Windows Vista+, Android 4.03+, Linux (Ubuntu 14.04, Linux Mint 16, Debian GNU/Linux 7.0, OpenSUSE 13.1), OS X 10.9+, iOS 7.1.X+

Browser – Google Chrome 31+ (Windows Vista+, Android 4.03+, Linux, OS X 10.9+, iOS 7.1.X+) Mozilla Firefox 25+ (Windows Vista+, Android 4.03+, Linux, OS X 10.9+) Internet Explorer 10+ (Windows 7+) Safari 7+ (OS X 10.9+, iOS 7.1.X+)

Rezoluție minimă 1024 x 768 pixeli

Rularea aplicației pe calculator, tabletă, smartphone se realizează online prin accesarea adresei de web indicată, scrisă în bara de adresă a browser-ului.

Butonul **AJUTOR** conține un ghid de utilizare a butoanelor de navigare prezente în manual, și anume:

Butonul **Cuprins** conține titlurile unităților și ale subunităților manualului și pagina la care se află fiecare. Dând clic pe cuprins, se poate merge la fiecare dintre acestea printr-un clic pe tema respectivă.

Saltul direct la o anumită pagină se poate face prin introducerea numărului de pagină dorit în caseta din bara de butoane de sus, după care se apasă tasta **Enter**.

Pentru a parcurge manualul pagină cu pagină, se dă clic pe butonul pentru a

merge înainte, iar pentru a vedea paginile din urmă, se dă clic pe butonul .

Butonul de **Ajutor contextual** oferă indicații despre modul în care trebuie parcurse activitățile multimedia interactive de învățare și se află poziționat la fiecare dintre acestea.

Butonul **Validare** este pentru validarea corectitudinii rezolvării unui item.

În cazul în care se dă clic pe acest buton și apare **"Felicitări! Ai răspuns corect!"**, se confirmă rezolvarea corectă a itemului.

În cazul în care se dă clic pe acest buton și apare **Ai greșit! Mai încercă!**, itemul este rezolvat greșit.

Pentru reluarea unui exercițiu interactiv, se dă clic pe butonul **Reia exercițiul** .

 Pornire pentru secvențele AMII animat video

 Pauză pentru secvențele AMII animat video

 Stop pentru secvențele AMII animat video

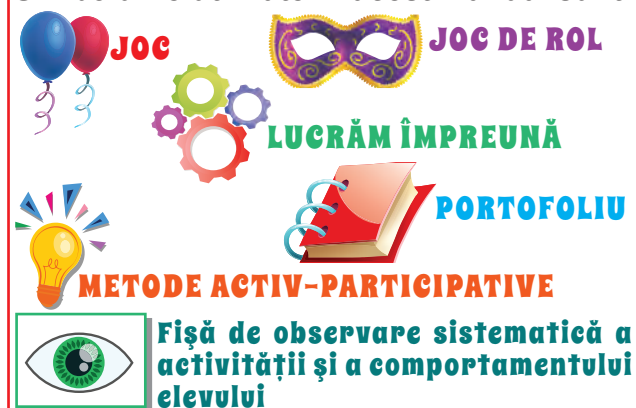
 Închiderea ferestrei curente

 Vizualizarea imaginii mărite

 Pornire videoclip animat

 Exercițiu interactiv

Simbolurile utilizate în acest manual sunt:

COMPETENȚE GENERALE ȘI COMPETENȚE SPECIFICE

1. Manifestarea interesului pentru autocunoaștere și a atitudinii pozitive față de sine și față de ceilalți

- 1.1. Stabilirea unor asemănări și deosebiri între sine și ceilalți, după criterii simple
- 1.2. Respectarea unor reguli de igienă personală

2. Exprimarea adecvată a emoțiilor în interacțiunea cu copii și adulți cunoscuți

- 2.1. Exprimarea emoțiilor de bază în situații variate
- 2.2. Utilizarea unor elemente de ascultare activă
- 2.3. Explorarea abilităților de relaționare cu ceilalți

3. Utilizarea abilităților și a atitudinilor specifice învățării în context școlar

- 3.1. Realizarea unui program zilnic de activități, cu sprijinul adulților
- 3.2. Prezentarea condițiilor (instrumente, persoane, contexte) care fac învățarea ușoară sau dificilă
- 3.3. Prezentarea utilității unor meserii/profesii cunoscute

Bună!
Eu sunt Anda.

Bună!
Eu sunt Albert.

Vom fi alături de tine
pe tot parcursul manualului
de *Dezvoltare personală*.
Alături de noi, vei reuși să te
cunoști mai bine atât pe tine,
cât și persoanele din jurul tău.

Portofoliul constă într-o mapă, în care vei colecta toate lucrările indicate la această rubrică pe parcursul activităților de învățare.

Portofoliul va fi evaluat de către cadrul didactic, în funcție de următoarele criterii: respectarea cerinței, originalitatea și aspectul general.

Aceste rezultate vor fi analizate și apreciate și de către colegi și alte persoane din jurul tău.

Fișă de observare sistematică a activității
și a comportamentului elevului (model orientativ)

Caracteristici/ comportamente	DA	NU
1. Atitudinea elevului față de sarcinile de lucru		
A solicitat ajutor la nevoie.		
A colaborat cu alți colegi.		
A finalizat activitatea.		
2. Asumarea responsabilităților în realizarea sarcinilor de lucru		
A avut spirit de inițiativă.		
A respectat regulile pentru îndeplinirea sarcinilor.		
3. Manifestarea interesului pentru autocunoaștere și a atitudinii pozitive față de sine și față de ceilalți		
Și-a exprimat adecvat emoțiile.		
A remediat problemele/ dificultățile apărute.		
4. Progresul realizat		

CE ÎMI AMINTESC DIN CLASA I?

1. Cine sunt eu?

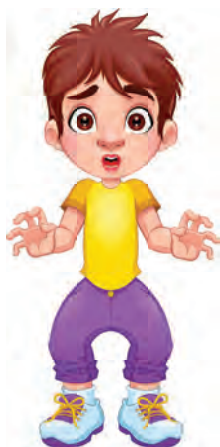
Scrive, pe o coală, cinci lucruri despre tine, astfel încât colegii să își amintească mai bine cine ești tu. Poți realiza pe coală și desene reprezentative. Prezintă lucrarea și afișează-o alături de cele ale colegilor, pe un panou în clasă.

2. Cum îmi păstrez sănătatea?

Precizează două reguli de igienă pe care le respecți acasă și la școală.

3. Îmi cunosc emoțiile?

Ce emoții exprimă personajele din imagini? Care a fost emoția cea mai puternică pe care tu ai avut-o în prima zi de școală?

4. Apreciați-vă reciproc!

Spune-i colegului de bancă un lucru pe care îl apreciezi la el.

Exemplu: Îmi place cum desenezi!

5. Cum este un prieten?

Alături de un coleg, realizează un poster (coală pe care sunt prezentate informații și desene), în care să prezentați ce însușiri trebuie să aibă un prieten. Afișați posterul alături de ale colegilor, pe holul școlii.

La finalul activității/ lecției m-am simțit...

1. EU ȘI CEILALȚI

Domeniul Autocunoaștere și stil de viață sănătos
Subdomeniul Autocunoaștere și atitudine pozitivă față de sine și față de ceilalți

Conținuturi:

- ★ Eu și ceilalți
- ★ Asemănări și deosebiri între sine și ceilalți după criterii simple: aspecte fizice, gen, vârstă, tipuri de vestimentație (sport, elegant, tradițional etc.)
- ★ Diversitate. Fiecare este unic; diferențe individuale

Amintește-ți! În Unitatea de învățare **Eu și ceilalți**, vei fi evaluat de către cadrul didactic și pe baza fișei de observare sistematică a activității și a comportamentului elevului, prezentată la pagina 5.

EU ȘI CEILALȚI

Bună!
Mă numesc
Anda.

El este fratele meu
mai mic. Ne simțim
bine când ne jucăm
împreună.

Iată-i pe părinții mei!
Îi respect și îi ascult.
De la ei învăț
mereu lucruri noi.

Cu prietenii mă înțeleg
foarte bine, chiar dacă uneori
avem păreri diferite. Preferințele
și preocupările noastre sunt
comune sau asemănătoare. La
nevoie ne ajutăm unii pe alții.

JOC - CINE ESTE?

Fiecare elev va scrie pe un
bilet câteva informații despre
sine: preferințe, talente și însușiri, fără
a-și preciza numele. Se pun biletele
într-un bol. Fiecare elev va extrage
câte un bilet și îl va citi, apoi va preciza
cine este colegul care l-a scris. Dacă el
nu ghicește, vor încerca ceilalți colegi.

EXPERIMENTEZ

1. Anda vorbește despre fratele și părinții ei, adică despre familia ei. Ce fel de relații crezi că există între ea și membrii familiei?
2. Ce preferințe și preocupări asemănătoare sau comune pot avea Anda și prietenii săi?
3. Scrie membrii familiei tale și numele lor.
4. Găsește proverbe despre prieteni și despre părinți.

DEZBATEM

Te afli cu prietenii la joacă. Un prieten se accidentează în timp ce vă jucați. Ce ați putea face?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Crezi că e important ca fiecare persoană să aibă o familie? Motivează răspunsul tău.

Eu, colegii și vecinii

Joc de rol

Un copil dorește o jucărie, dar părinții refuză să i-o cumpere. Ce motiv ar putea avea părinții pentru refuzul lor? Interpretează, alături de alți doi colegi, rolul fiecărui membru din familie: mama, tata și copilul.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Formați echipe de câte patru elevi. Pe o coală de hârtie, scrieți o listă cu relațiile care ar trebui să existe între colegi, pentru ca în clasă atmosfera să fie plăcută. Afișați colile la panoul clasei și discutați-le cu toți colegii.

EXPERIMENTEZ

1. Ce relații crezi că există între Albert și colegii săi?
2. Cum se comportă Albert față de persoanele necunoscute?
3. Ce relații consideri că ar trebui să existe între tine și colegii tăi?
4. Exemplifică o situație în care ai lucrat în echipă alături de alți colegi. Cum te-ai simțit alături de ei?

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

În fiecare zi, în jurul nostru se află diverse persoane: membrii familiei, prietenii, colegii, vecinii, alți cunoscuți și chiar necunoscuți.

Pentru a ne simți bine alături de ceilalți, este necesar să avem relații de respect, colaborare, încredere, ajutor.

Deseori, în viața noastră apar persoane necunoscute. Cu aceste persoane este posibil să nu stabilim nicio relație, dar respectul reciproc trebuie să existe.

Stabilirea relațiilor dintre oameni se face prin comunicare.

Stabilește relații frumoase și vei trăi în armonie!

DEZBATEM

Colegul tău de bancă te-a invitat la aniversarea lui. În aceeași zi și la aceeași oră își aniversează ziua de naștere și vecinul tău, care te invitase deja. La cine vei merge? Argumentează-ți (motivează-ți) răspunsul!

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Consideri că ceilalți ar trebui să fie de acord cu tine întotdeauna? Exemplifică o situație când cineva nu a fost de acord cu tine, dar i-ai respectat părerea. Precizează motivul.

PORTOFOLIU

Desenează sau pictează cum arată o zi plăcută petrecută cu familia sau cu prietenii tăi.

CUM ARĂTĂM NOI

Asemănări și deosebiri între sine și ceilalți după criteriul aspect fizic

Colegul cel nou

Ușa clasei se deschide. Apare doamna învățătoare alături de un băiat.

- Vi-l prezint pe Bobby Munas.

Va fi colegul vostru de clasă.

Băiatul înalt, cu pielea ca de ciocolată și cu părul creț privea sfios către ceilalți. A întâlnit privirea veselă a lui Albert, căruia i se părea interesant cum arată părul lui. Ar fi dorit să stea în bancă alături de el. Și doamna învățătoare chiar așa l-a îndrumat.

Ce piele închisă la culoare are! gândi Andu.

Cât de creț e părul lui! se miră dezaprobator, în sine ea, Mirela.

Cred că e cel mai înalt din clasă, îi trecu prin minte lui Matei.

În pauză, colegii îi privesc de la distanță pe Bobby și Albert cum se joacă. Bobby știe să jongleze foarte bine cu mingea.

- Haideți să ne jucăm cu toții! a strigat Albert.

Colegii au intrat în jocul lor. Toți erau veseli. Nu mai conta că Bobby arăta altfel la chip. Era un copil la fel ca ceilalți, cel mai talentat la jonglerii.

EXPERIMENTEZ

1. Ce trăsături fizice are Bobby?
2. De ce crezi că Mirela și Andu se miră de aspectul fizic al lui Bobby?
3. Lui Albert i se pare interesant părul lui Bobby. Însă Mirela se miră dezaprobator de această trăsătură fizică.
Care crezi că este motivul pentru care cei doi au păreri diferite?
4. Ce au constatat colegii despre Bobby, după ce s-au jucat împreună? Aspectul fizic al lui Bobby a contat în relațiile cu ceilalți?
5. Privește-ți colegii și observă-le aspectul fizic. Ce ai constatat?
6. Aspectul fizic influențează în vreun fel relațiile dintre tine și colegi? Argumentează-ți răspunsul!

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Când privim o persoană, ne dăm seama că este diferită de ceilalți, în primul rând prin aspectul fizic. Aspectul fizic înseamnă totalitatea trăsăturilor fizice. Acestea se referă la: înălțime, greutate, culoarea pielii, culoarea părului, culoarea ochilor, forma ochilor, forma feței, forma buzelor, forma nasului, tipul de păr și altele.

Uitându-ne în jurul nostru, vom observa că există atât asemănări, cât și deosebiri în ceea ce privește aspectul fizic al oamenilor.

Aspectul fizic nu influențează relațiile cu ceilalți.

Hârtia de 5 minute

Privește-te în oglindă sau gândește-te cum arăți. Pe o foaie de hârtie, scrie, în timp de 5 minute, un text în care să îți descrii aspectul fizic.

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Consideri că aspectul fizic contează atunci când îți alegi prietenii? Ce trăsături prețuiești în alegerea unui prieten?

JOC - Bilete pentru colegi

Într-un bol sunt bilete împăturite pe care sunt scrise trăsături fizice (de exemplu, *culoarea părului*). Doi elevi ies în fața clasei. Unul dintre ei extrage din bol un bilet. Apoi, în funcție de ce scrie pe bilet, spune ce trăsătură fizică are celălalt elev. (de exemplu, *șaten*).

PORTOFOLIU

Realizează o listă cu asemănări și deosebiri ale aspectului fizic dintre tine și colegul sau colega de bancă. Comparați-vă listele. Ce ați constatat?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Formați echipe de câte trei elevi și realizați o fișă în care să completați două tabele ca în modelele de mai jos. Comparați rezultatele obținute.

Număr de elevi			
blonzi	șateni	bruneți	roșcați

Număr de elevi cu ochii			
verzi	căprui	albaștri	negri

JOC DE ROL

Realizați un dialog între toate personajele care apar în text.

BĂIEȚI ȘI FETE

Asemănări și deosebiri între sine și ceilalți după criteriul gen

O lecție pentru fete și băieți

În poiană e mare zarvă. Se va desfășura concursul de ciclism. Cei doi frați iepurași, iepurașul Nils și iepurica Iza, își pregătesc bicicletele pentru concurs.

- Nu cred că ai ce căuta la concursul acesta! Sigur îl va câștiga un iepuraș. Nu e potrivit pentru iepurici, i-a spus iepurașul surorii sale.

- Dar mă antrenez de mult timp!

- Țup! Țup! Mă antrenez de mult timp..., o îngână Nils. Nu înțelegi că nu ai nicio șansă? Traseul e lung. Nici nu vei ajunge să treci linia de sosire.

În timp ce Nils pornește spre poiană, Iza rămâne dezamăgită. Se gândea că poate chiar nu are nicio șansă.

- Ce faci? Vei întârzia! o avertizează prietenul ei, fluturașul, care o însoțise de fiecare dată când făcea curse cu bicicleta. Doar nu ai de gând să renunți!

Iza participă la concurs și obține locul al doilea.

- Ai reușit! a strigat bucuros fluturașul.

- Bravo, Iza! Iartă-mă că am fost răutăcios! Nu am avut încredere în tine!

- Te iert! Și tu m-ai iertat când am presupus că doar fetele pot fi ordonate, iar tu mi-ai demonstrat contrariul.

EXPERIMENTEZ

1. Pentru ce anume se pregătesc cei doi frați iepurași?
2. Alege cuvintele care descriu atitudinea lui Nils față de sora sa. Explică alegerea ta.

neîncrezător

bland

încurajator

răutăcios

3. De ce a crezut Nils despre sora lui că nu va reuși să termine cursa?
4. Ce învățătură a desprins Nils din această întâmplare?
5. Transcrie în caiet doar enunțurile pe care le consideri adevărate.

- ▶ Băieții sunt mai curajoși decât fetele.
- ▶ Băieții și fetele pot avea aceleași preocupări.
- ▶ Și fetele și băieții au emoții și sentimente.
- ▶ Fetele au voie să plângă, băieții nu.
- ▶ Și fetele și băieții pot fi ordonați.

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Oamenii se pot asemana sau se pot deosebi nu doar prin aspectul fizic, dar și prin gen: există băieți și fete. Fetele și băieții au aceleași drepturi și aceleași obligații.

Toți avem emoții și sentimente pe care le putem exprima. Chiar dacă avem responsabilități diferite, trebuie să ne comportăm cu respect unii față de alții.

Atât fetele, cât și băieții trebuie să fie înțelegători unii cu ceilalți.

DEZBATEM

Andreea este pricepută la fotbal. S-a antrenat de multe ori cu fratele ei mai mare. Astăzi se formează echipa de fotbal a clasei. Ea își dorește mult să facă parte din echipă. Unii băieți sunt de acord, alții se împotrivesc. Ce soluții găsiți la această problemă?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Consideri că doar băieții trebuie să facă lucrurile grele?
Argumentează-ți răspunsul!

JOC - O fată și un băiat

Așezați în cerc, elevii bat din palme și cântă versurile:
*Joacă, joacă, joacă, fetiță,
Că ești frumoasă ca o garofiță
Și jocul nostru este format
Dintr-o fată și un băiat..*

În acest timp o fată dansează în interior. La final, fata se oprește în fața unui băiat și dansează cu el, în timp ce elevii cântă *La, la, la, la ...*

În continuare băiatul va dansa în interiorul cercului, iar elevii vor cânta:

*Joacă, joacă, joacă, băiete,
Că ești frumos ca un sticlete
Și jocul nostru este format
Dintr-o fată și un băiat.*

Băiatul se oprește în fața unei fete și dansează cu ea.

JOC DE ROL

Dacă ești fată interpretează rolul Izei, dacă ești băiat, interpretează rolul lui Nils. Schimbați replicile personajelor, astfel încât cei doi frați să se înțeleagă în privința faptului că și băieții și fetele pot avea aceleași preocupări.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Discutați în perechi (fată și băiat) despre preferințele voastre. Notați pe o foaie asemănările constatate (jocuri, meserii, animale, culori, activități etc.).

PORTOFOLIU

Întocmește o listă cu atribuțiile (sarcinile) comune pe care le au mama și tatăl tău acasă.

CÂȚI ANI AI?

Asemănări și deosebiri între sine și ceilalți după criteriul vârstă

Bunicul

după Barbu Ștefănescu Delavrancea

Bunicul stă pe prispă.

Pletele, sprâncenele, mustățile, barba... toate sunt albe. Ochii bunicului sunt blânzi și mângâietori.

Nepoții, un băiețel și o fetiță, încalcă pe genunchii bunicului.

Bunicul le cântă și le spune învățăături.

Ei râd și se joacă, iar bunicul e bucuros.

O femeie slăbuță intră pe poartă.
E mama lor și fiica lui.

- Ei, tată, nu-i mai răsfăța atât!
zise mama intrând în casă.

Bunicul îi mângâie pe cap. Și iar încep râsul, jocul și cântecul.

EXPERIMENTEZ

1. Personajele din text, nepoții, bunicul, mama, au vârste diferite. Ce vârste crezi că au? Tu câți ani ai?
2. Ce preocupări comune au bunicul și nepoții lui?
3. Tu ai preocupări comune cu persoane de altă vârstă? Care sunt acestea?
Completează un tabel asemănător celui de mai jos.

persoana	vârsta	preocupări

4. Care personaje din text își exprimă bucuria?
5. Observă persoanele din imagini și reține categoriile de vârstă.

copii

tineri

adulți

bătrâni

6. Din ce categorie de vârstă fac parte personajele din text?
7. Gândește-te la membrii familiei tale. Compară vârsta fiecăruia cu a ta.

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Vârsta indică numărul de ani împliniți până la un anumit moment din viața fiecăruia.

Există persoane care au aceeași vârstă cu a ta (de exemplu, unii dintre colegii tăi). Unele persoane sunt mai mici ca vârstă, altele mai mari (bebelușii au vârsta mai mică decât a ta, iar părinții tăi au vârsta mai mare). În funcție de vârstă, oamenii se clasifică în: copii, tineri, adulți și bătrâni.

Chiar și în cazul în care te-ai născut în aceeași dată cu altă persoană, cu siguranță că sunteți diferiți (ca înălțime, ca gen etc.), deși pot exista și aspecte asemănătoare: preferați aceleași jucării, culoarea părului etc.

Fiecare persoană este unică.

DEZBATEM

Prietenii tăi nu doresc să îl accepte pe fratele tău în jocurile voastre, din cauză că e mai mic. Cum îi convingi să se joace și cu el?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Spune-ți părerea în legătură cu ceea ce exprimă următorul proverb:

Fiecare vârstă are frumusețea ei.

JOC - Vârste și activități

Un elev spune o vârstă. Ceilalți trebuie să dea un exemplu de o activitate care poate fi desfășurată la această vârstă.

Un alt elev va spune o altă vârstă. Jocul continuă conform descrierii de mai sus.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Formați patru echipe. Fiecare echipă va realiza o listă cu preocupări comune ale unor persoane de aceeași vârstă: echipa 1 - copii; echipa 2 - tineri; echipa 3 - adulți; echipa 4 - bătrâni.

PORTOFOLIU

Realizează o fișă în care să completezi câte cinci exemple pentru fiecare grup din tabelul de mai jos.

Primul exemplu este deja scris.

grup de oameni cu aceeași categorie de vârstă	grup de oameni cu vârste diferite
clasa de elevi	oamenii din autobuz

JOC DE ROL

Alege un coleg. Interpretați împreună rolul unuia dintre bunici și al unui nepot care au o discuție despre timpul petrecut de nepot cu jocurile pe calculator.

STILUL MEU VESTIMENTAR

Asemănări și deosebiri între sine și ceilalți după criteriul vestimentație

Cenușăreasa (fragment)

după Frații Grimm

Cele două surori vitrege s-au mutat în casa fetei.
– Nu vei sta cu noi în cameră! La bucătărie îți este locul. Și nu ți se potrivesc hainele astea elegante, spuseră răutăcioase fetele, deși apreciau stilul ei vestimentar, adică hainele și felul ei de a le purta.

Îi luară hainele cele frumoase și îngrijite și-o îmbrăcară cu o rochie veche și o încălțară cu niște papuci de lemn.

– la priviți la domnița asta mândră, ce aranjată e! strigară fetele, batjocorind-o.

Pentru că făcea treaba tuturor din casă, seara, fata cădea frântă de oboseală. Dar cum n-avea un pat unde să se odihnească, se culca lângă sobă. Din această cauză, deși își purta cu grijă hainele, oricât s-ar fi curățat, era totdeauna murdară de cenușă. Și-au poreclit-o Cenușăreasa.

EXPERIMENTEZ

1. Cum era îmbrăcată Cenușăreasa la început?

cu haine vechi

cu haine îngrijite

cu haine murdare

2. Surorile vitrege au batjocorit-o pe Cenușăreasa, atunci când era îmbrăcată cu o rochie veche și cu papuci de lemn. Cunoști o situație asemănătoare din realitate, în care s-a râs de cineva din cauza felului în care era îmbrăcat? Prezintă situația și precizează dacă tu consideri că atitudinea aceasta este potrivită.

3. Observă cum sunt îmbrăcate persoanele din imagini și reține denumirile tipurilor de vestimentație (stilurilor vestimentare).

tradițional

de zi cu zi

sport

elegant

4. Unii colegi adoptă un stil vestimentar diferit de al tău. Cum te porți cu ei?

5. Anda tocmai a sosit de la serbare. A purtat o rochie elegantă și pantofii cei noi. Deși i-ar fi purtat toată ziua, a trebuit să îi descalțe. Avea antrenament la tenis, așa că a încălțat pantofii sport, și-a pus treningul și a plecat. Ziua și-a încheiat-o foarte frumos, ca spectatoare la un festival folcloric unde a purtat ia și opincile primite de la străbunica ei.

► Enumeră tipurile de vestimentație pe care Anda le-a adoptat în această zi.

6. Ce ne transmite învățătura: *Îmbracă-te cu haine curate și stilul tău va fi apreciat!*

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Vestimentația (hainele) pe care o îmbrăcăm și modul în care purtăm hainele indică stilul vestimentar.

Tipurile de vestimentație pot fi: sport, elegant, tradițional, de zi cu zi, de spectacol, formal (uniformele). Pot exista și combinații între unele dintre aceste tipuri. Este de preferat să adaptăm tipul de vestimentație în funcție de locul în care ne aflăm și de activitatea pe care o desfășurăm. De exemplu, în excursie ne îmbrăcăm sport, iar la spectacole/serbări ne îmbrăcăm elegant sau ne costumăm.

Chiar dacă nu avem aceleași preferințe cu ale altor persoane, trebuie să acceptăm și să nu ironizăm (să nu râdem) stilul lor vestimentar.

Oricare ar fi stilul vestimentar, este important să purtăm haine curate și îngrijite.

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Consideri că tipul de vestimentație al unei persoane îți poate arăta trăsăturile sale sufletești? Te poți împrieteni cu cineva care are un alt stil vestimentar decât al tău? Argumentează răspunsurile.

JOC - Cum sunt îmbrăcat

Un elev spune o culoare. Cei care sunt îmbrăcați cu haine care au această culoare se ridică în picioare. Cel care are cele mai multe haine, conținând culoarea respectivă, indică o altă culoare.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

O zi fără uniformă!

Grupați-vă în echipe, după tipul de vestimentație preferat. Organizați o prezentare de modă în care un reprezentant al echipei va comenta vestimentația fiecăruia.

JOC DE ROL

Gândiți-vă la personaje din povești, din desene animate sau din filme pentru copii și identificați-le stilul vestimentar. Alegeți un personaj și interpretați rolul acestuia, ca și cum ar participa la un concurs în care trebuie să își descrie stilul vestimentar.

PORTOFOLIU

Imaginează-ți că ești creator de modă și te pregătești să îți prezinti colecția de haine pe care ai creat-o. Realizează un text în care să o descrii sau un poster prin care să o faci cunoscută.

EU SUNT UNIC

Diversitate. Fiecare este unic

Cel mai de încredere pisoi

Pisica își urmărea cu dragoste cei patru pisoi cum se joacă împreună. Semănau ca picăturile de apă. Chiar și ea avea momente când îi deosebea greu, atât de mult semănau. În joaca lor au ajuns să facă un concurs de talente.

- Priviți-mă! Sunt unic! Cel mai bun dansator!

Muzica!

Și primul pisoi a început să danseze plin de entuziasm. Au urmat aplauzele celorlalți pisoi.

- Unicul și inegalabilul desenator vă va face o demonstrație!

Și cel de-al doilea pisoi a desenat în grabă mai mulți fluturi (îi plăcea când alerga cu ei prin iarbă). Au urmat aplauze.

- Sunt unic în această curte! Dați-mi calcule și le voi rezolva imediat!

Și al treilea pisoi calcula, calcula și iar calcula, dar nu greșea. Au urmat aplauze.

- Sunt unic..., ăăă..., pentru că..., ăăă...

A încercat să cânte, dar s-a oprit imediat. A încercat să recite, dar nu își amintea versurile. Se gândea jenat la ce ar putea fi el talentat. Nu-i venea nimic în minte...

- Ești cel mai de încredere pisoi! spuse primul pisoi și toți au început să aplaude.

- Și tu ești unic! Îți vei descoperi talentul când vei mai crește, îi spuse blând pisica mamă celui de-al patrulea pisoi.

EXPERIMENTEZ

1. De ce uneori pisica își deosebea greu pisoi?
2. Cum au demonstrat pisoi că sunt diferiți?
3. Consideri că pisoi au fost unici prin felul cum și-au demonstrat talentele?

Da, pentru că...

Nu, pentru că...

4. Tu ești unic? Împarte o coală de hârtie în două coloane și completează-le pe măsură ce observi asemănări și deosebiri între tine și ceilalți colegi. Ai un exemplu deja scris.

CE MĂ FACE SĂ FIU LA FEL CA CEILALȚI	CE MĂ FACE SĂ FIU UNIC/ UNICĂ
• alcătuirea corpului	• amprente digitale (urmele lăsate de degete)

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Toți oamenii sunt diferiți. Să fii diferit înseamnă să ai cel puțin o caracteristică pe care nimeni în lume nu o mai are. Ca ființe umane, arătăm diferit, comunicăm diferit, gândim diferit, ne exprimăm diferit, locuim în localități și țări diferite, vorbim limbi diferite, avem stiluri vestimentare diferite. Toate aceste diferențe între persoane înseamnă DIVERSITATE și fac ca fiecare individ să fie unic.

Pot fi multe asemănări între oameni, cum ar fi: culoarea părului, a ochilor, înălțimea, preferințele, talentele, vârsta etc. Totuși, în lume nu există cineva care să aibă exact aceeași înfățișare cu a altei persoane sau exact aceleași calități (însușiri sufletești), preferințe și talente. Chiar și gemenii sunt diferiți.

Deși nu suntem la fel, fiecare dintre noi este valoros.

DEZBATEM

Dacă un copil dorește să facă parte din grupul vostru de prieteni, dar nu are aceleași preferințe în ceea ce privește jocurile, cum procedați? Îl veți primi în grupul vostru sau nu?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Prietenul tău îți spune că ar dori să fie exact ca tine.

Ce părere ai despre acest lucru?

JOC - Cercul unicității

Se desenează un cerc pe pardoseală. Fiecare elev intră în cerc și spune o însușire fizică sau sufletească/ o calitate care îl face unic/ diferit.

PORTOFOLIU

Pagină de jurnal

Într-un jurnal se fac însemnări zilnice ale unei persoane despre anumite evenimente legate de viața sa.

Realizează prima pagină din jurnalul tău, în care să scrii date despre tine, preferințele tale și alte informații în legătură cu tine.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Împărțiți-vă în echipe. Pe o coală de hârtie pictați trunchiul și crengile unui copac fără frunze. Pictați apoi frunzele prin amprentare, folosind degetele înmuiate în acuarele. Expuneți lucrările în clasă, apoi observați asemănările și deosebirile dintre ele.

JOC DE ROL

Un elev va mima talentul său ori o activitate care îi face plăcere. Cealaltă trebuie să ghicească activitatea sau talentul. Cel care ghicește primul va fi următorul care mimează.

TOȚI SUNTEM DIFERIȚI

Diversitate. Diferențe individuale

Mănușa

(poveste populară)

La marginea pădurii, un uriaș pierduse o mănușă cu un deget.
Trece pe acolo un șoricel, intră în ea și se gândește: *Asta o să fie casa mea!*

Apăru apoi o broscuță:

- Cine locuiește în mănușă?
- Șoricelul Chiț-Chiț. Tu cine ești?
- Eu sunt broscuța Oac. Mă primești și pe mine?
- Intră!

Acum erau doi. Veni un iepuraș:

- Cine locuiește în mănușă?
- Șoricelul Chiț-Chiț și broscuța Oac. Dacă vrei, vino și tu!

Acum erau trei. Veni și vulpea:

- Cine locuiește în căsuță?
- Șoricelul Chiț-Chiț, broscuța Oac și Rilă-Iepurilă. Tu cine ești?
- Eu sunt cumătra vulpe. Primiți-mă și pe mine!

Veni apoi un lup să locuiască în căsuță și îl primiră și pe el.

Intră și lupul. Acum erau cinci.

Au urmat mistrețul și ursul. Deși erau înghesuiți, cei care locuiau în mănușă i-au primit și pe aceștia. Și au trăit o vreme toți în mănușă.

EXPERIMENTEZ

1. Enumeră personajele care locuiau în mănăstire.
2. Ce diferențe crezi că pot fi între aceste personaje? Exemplifică!
3. Ce motive consideri că au avut animalele când au hotărât să primească, de fiecare dată, pe cineva să locuiască în mănăstire?
4. Gândește-te la persoanele cu care locuiești. Există asemănări între tine și membrii familiei tale? Dar diferențe? Precizează-le!
5. Între persoanele din imaginea de mai jos se pot observa diferențe fizice, de gen, de vârstă și de stil vestimentar. Ce alte diferențe ar putea să mai existe între aceștia?

6. Care sunt asemănările pe care le poți identifica între persoanele prezentate în imagini? Alege variantele pe care le consideri potrivite în cazul fiecărei imagini.

- ☐ culoarea părului
- ☐ vârstă
- ☐ înălțimea

- ☐ înălțimea
- ☐ genul
- ☐ culoarea pielii

- ☐ culoarea pielii
- ☐ culoarea părului
- ☐ vestimentația

- ☐ genul
- ☐ vârstă
- ☐ vestimentația

Diagrama Venn

Completează o diagramă ca în modelul de mai jos, pentru a evidenția deosebirile și asemănările dintre tine și prietenul sau prietena ta.

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Diversitatea înseamnă diferențe. Diferențele individuale pot fi: de vârstă, de gen, fizice, de comportament, de preferințe, de talent, de stil vestimentar și altele. Indiferent ce deosebiri există între noi, trebuie să avem aceleași drepturi, dar și responsabilități.

Uneori ne dorim să fim altfel, să semănăm cu o persoană pe care o admirăm. Dar cel mai bine este să ne acceptăm așa cum suntem, iar dacă putem schimba ceva în bine din punct de vedere al comportamentului, o putem face.

În relație cu o altă persoană, este de preferat să ne concentrăm pe calitățile bune ale acesteia.

Să încercăm să dăm dovadă de acceptare și de înțelegere.

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Consideri că trebuie să acceptăm toate diferențele individuale dintre oameni, chiar și pe cele care sunt considerate defecte?

Argumentează-ți răspunsul!

JOC - Lanțul diferențelor

Elevii sunt așezați în cerc. Fiecare elev va spune ceva care consideră că îl diferențiază față de cel din stânga lui.

JOC DE ROL

Imaginați-vă că sunteți personajele din povestea *Mănușa*. Interpretați un dialog între personaje în care să precizați de ce ați putea locui împreună cu ceilalți. Puteți folosi cuvintele: *asemănător, diferit, preferințe, respect, înțelegere, bunătate, acceptare, toleranță, prietenie*.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Formați echipe de câte doi elevi. Pe o foaie, realizați o listă cu drepturi pe care considerați că trebuie să le aibă toți copiii. Prindeți foile pentru a forma o carte. Realizați o copertă și puneți cartea obținută în clasă pentru a o putea răsfoi oricând.

PORTOFOLIU

Realizează un poster cu titlul *O lume minunată* în care să evidențiezi diferențele dintre oameni, folosind desene și decupaje din ziare, reviste, pliante, fluturași etc.

La finalul activității/ lecției m-am simțit...

RECAPITULARE

Întâlnirea lui Tom cu prințul

adaptare după Mark Twain

Tom și prințul Edward s-au născut în aceeași zi. Tom făcea parte dintr-o familie săracă, așa că toți copiii familiei purtau haine vechi. El nu mergea la școală, dar a învățat să scrie și să citească de la preotul cartierului. Citea mult, iar din cărți a învățat cum să se comporte și cum să vorbească.

Prințul Edward locuia la palat și era foarte educat. Mergea la școală și avea cunoștințe din multe domenii.

Într-o zi Tom a ajuns până la palatul unde trăia Edward. Zări în curte un băiat îmbrăcat în mătăsuri. Se gândi: *E prințul!*

Soldatul de pază îl îmbrânci pe Tom. Tânărul prinț strigă la soldat supărat:

- Cum să te porți așa cu un băiat? Chiar dacă e sărman trebuie să te porți frumos! Deschide poarta, te rog! Să intre!

În palat au făcut cunoștință. Au discutat despre cum își petrec timpul. Lui Tom i-ar fi plăcut să fie în locul prințului, iar prințului să încerce năzdrăvăniile lui Tom. Peste câteva minute, prințul era îmbrăcat cu haine vechi, iar Tom în ale prințului. Se priviră în oglindă. Semănau la păr, la ochi, la glas, aveau aceeași statură.

- Dacă am fi îmbrăcați la fel, cu greu ne-ar putea deosebi cineva, spuse prințul. Ieși pe ușă, iar la poartă, soldatul, care nu și-a dat seama că este prințul, îi trase o palmă, spunând:

- Asta e pentru cearta primită de la Înălțimea Sa, prințul Edward!

Iar Edward, îmbrăcat cu hainele lui Tom, se îndepărtă de palat până departe...

Pălăriile gânditoare

Indicație: Grupați-vă în șase echipe. Fiecare echipă va purta o pălărie gânditoare și va rezolva cerințele din dreptul unei pălării. La final, schimbați pălăriile între echipe și evaluați-vă, analizând rezolvările colegilor. Completați-le dacă este necesar.

Pălăria albă - INFORMEAZĂ

Realizați un scurt text prin care să informați cine erau cei doi băieți din poveste.

Pălăria roșie – SPUNE CE SIMȚI DESPRE...

Scrieți un scurt text în care să precizați ce simțiți în legătură cu faptul că cei doi băieți au dorit să își schimbe hainele între ei pentru a-și da seama o perioadă cum trăiește celălalt.

Pălăria neagră – ASPECTE NEPLĂCUTE

Precizați aspectele mai puțin plăcute. Cu ce situații, fapte, lucruri prezentate în text nu sunteți de acord? Explicați de ce.

Pălăria galbenă – ASPECTE POZITIVE/ PLĂCUTE

Descrieți însușirile fizice și pe cele sufletești ale celor doi băieți. Realizați apoi o diagramă ca cea de mai jos.

Pălăria verde – GENEREAZĂ IDEI NOI/ GĂSEȘTE ALTE SOLUȚII

Continuați povestea cu un final imaginat de voi, răspunzând la întrebările: Ce credeți că a făcut prințul deghizat în băiat sărac? Dar Tom deghizat în prinț? Ce au făcut cei doi băieți până la urmă?

Pălăria albastră – CLARIFICĂ

Precizați de ce credeți că textul are titlul *Prinț și cerșetor* și dacă voi considerați că diferențele care ar putea exista între un prinț și un cerșetor pot face ca unul să aibă mai multe drepturi decât celălalt.

DEZBATEM

Tom și prințul Edward și-au dorit să afle cum este să fii celălalt. Considerați că au procedat corect când și-au schimbat hainele în secret? Cum mai puteau proceda, astfel încât să rămână cum erau, dar totodată să cunoască și cum trăiește celălalt?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Dacă ai fi fost în locul prințului Edward, l-ai fi primit pe Tom în palat sau nu? Precizează motivele alegerii tale.

Autoevaluare

La finalul unității de învățare

Eu și ceilalți

- ✱ Despre persoane am aflat că ...
- ✱ Despre mine am descoperit că...
- ✱ La orele de dezvoltare personală mi-a plăcut...
- ✱ Nu mi-a făcut plăcere să...
- ✱ În viitor aș vrea să...

AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT

INVESTIGAȚIE

Ai aflat multe lucruri despre asemănările și deosebirile care pot exista între tine și ceilalți. Realizează o investigație (cercetare) prin care să afli care sunt asemănările și deosebirile dintre tine și doi colegi de clasă.

Indicație: Te vei observa pe tine și pe doi dintre colegii tăi. Vei putea folosi un tabel ca în modelul de mai jos, pentru adunarea datelor. În tabel ai două exemple scrise, dar tu vei completa cu date reale.

La final, vei formula o concluzie pe baza a ceea ce ai aflat din investigație: care dintre cei doi colegi se aseamănă mai mult cu tine.

		înălțimea	genul	vârsta	culoarea ochilor	culoarea pielii	culoarea părului	tipul de vestimentație		
E U		1,20 m								
C O L E G 1	asemănări				căprui				Total asemănări	1
	deosebiri	mai înalt							Total deosebiri	1
C O L E G 2	asemănări	la fel de înalt			căprui				Total asemănări	2
	deosebiri								Total deosebiri	0

Evaluarea elevului de către cadrul didactic (model)

Caracteristici/ comportamente	DA	NU
Atitudinea elevului față de sarcinile de lucru		
A solicitat ajutor la nevoie.		
A colaborat cu alți colegi.		
A finalizat activitatea (investigația).		
A respectat regulile pentru îndeplinirea sarcinilor.		
Corectitudinea realizării sarcinilor		
A pus în aplicare achizițiile anterioare.		
A remediat problemele/ dificultățile apărute.		

Autoevaluare

- * Prin rezolvarea sarcinilor am învățat: ...
- * Dificultățile pe care le-am întâlnit au fost: ...
- * Consider că sunt:
 - ▶ foarte mulțumit
 - ▶ mulțumit
 - ▶ mai puțin mulțumit

2. TRĂIESC SĂNĂTOS

Domeniul *Autocunoaștere și stil de viață sănătos*
Subdomeniul *Igiena personală*

Conținuturi:

- ★ Norme de igienă în contexte variate
- ★ Importanța normelor de igienă pentru sănătate, învățare și relații cu ceilalți

Amintește-ți! În Unitatea de învățare **Trăiesc sănătos**, vei fi evaluat de către cadrul didactic și pe baza fișei de observare sistematică a activității și a comportamentului elevului, prezentată la pagina 5.

SUNT CURAT ȘI ÎNGRIJIT

Norme de igienă în contexte variate

Ursulețul învață reguli de igienă

Ursulețul Niki stătea rezemat de trunchiul copacului. Era supărat, pentru că celelalte animale ale pădurii nu l-au primit în jocul lor. Trece pe acolo vrăbiuța Bia.

- De ce ești trist Niki?
- Nu se joacă nimeni cu mine.
- Hai să ne jucăm împreună!
- Vrei să te joci cu mine? a întrebat

bucuros ursulețul.

- Sigur că da!

Și au început joaca. Ce frumos s-au jucat! Înainte de a se despărți, vrăbiuța i-a spus ursulețului:

- Mi-a plăcut să mă joc cu tine, dar când ne-am jucat prin iarbă, ți s-a lipit pământ de bot pentru că erai murdar de miere și de zmeură. Cred că nu te speli după fiecare masă pe mâini, pe față și pe dinți. Ar fi plăcut să ne jucăm data viitoare, iar tu să fii curat. Și nu uita să îți cureți unghiile! Normele de igienă sunt importante în viața noastră, Niki! a mai strigat din zbor Bia.

A doua zi, s-au întâlnit iar la joacă. Niki era curat și îngrijit. Li s-au alăturat la joacă și celelalte animale ale pădurii. Ce joacă s-a încins în pădure!

La finalul zilei, ursulețul Niki i-a mulțumit vrăbiuței Bia și a concluzionat: *Acum am grijă de mine. Mă simt bine și eu și ceilalți când sunt curat și îngrijit.*

EXPERIMENTEZ

1. Ce motiv crezi că au avut animalele pădurii să nu se joace cu ursulețul Niki?
2. Cum s-a simțit ursulețul Niki când nu a fost primit în grupul de joacă al animalelor?

3. Ce norme de igienă nu a respectat ursulețul?

- ▶ Dinții se curăță după fiecare masă.
- ▶ Părul se spală cel puțin o dată pe săptămână.
- ▶ Mâinile se spală cu apă și săpun înainte și după fiecare masă.
- ▶ Unghiile se păstrează curate.

4. Enumeră alte norme de igienă pe care le cunoști.
5. Ce s-a schimbat în aspectul ursulețului Niki a doua zi?
6. Care a fost concluzia lui Niki la finalul celei de-a doua zile?

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Sănătatea reprezintă o stare de bine a omului, atât din punct de vedere fizic, cât și emoțional. Prima modalitate prin care ne putem proteja sănătatea este igiena. Ea se referă la toate regulile și activitățile pe care le desfășurăm pentru a ne păstra sănătatea.

Normele (regulile) de igienă trebuie respectate, pentru a avea grijă de curățenia corpului și a locurilor în care ne desfășurăm activitățile. Aceste norme se referă la igiena corpului, igiena îmbrăcămintii și a încălțămintei, igiena locuinței, igiena alimentației, igiena clasei etc.

Igiena personală înseamnă igiena corpului nostru, a hainelor și a încălțămintei pe care le purtăm.

DEZBATEM

Imaginați-vă că vrăbiuța Bia din poveste dorește să se joace și cu ursulețul Niki și cu celelalte animale, încă din prima zi. Găsiți soluții prin care ea să poată realiza acest lucru.

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Consideri că animalele din pădure au procedat corect atunci când nu l-au primit pe Niki în jocul lor? Motivează-ți răspunsul!

JOC

Fiecare elev mimează o situație după care trebuie să-ți speli mâinile. Ceilalți elevi trebuie să ghicească ce fel de situație a fost mimată.

PORTOFOLIU

Realizează o fișă de observare în care să enumeri regulile de igienă respectate de tine pe o perioadă de o săptămână.

JOC DE ROL

Alături de alți colegi, interpretează rolul săpunului sau al mâinilor murdare. Săpunul trebuie să convingă mâinile murdare să îl folosească.

PROIECT

Igiena la școală și acasă

Indicație: Formați cinci echipe.

Fiecare va lucra la una dintre cele cinci componente ale proiectului: *igiena corpului, igiena îmbrăcămintii și încălțămintei, igiena locuinței, igiena clasei, igiena alimentației.*

Proiectul va avea patru activități, ultima fiind activitatea de evaluare a acestuia.

Realizați **prima activitate:**

Discutați în grup despre componenta pe care ați ales-o. Pe o coală, scrieți enunțuri și desenați imagini reprezentative cu privire la această componentă. Fiecare echipă va alege un loc din clasă și va afișa coala.

La finalul activității/ lecției m-am simțit...

SĂNĂTATEA MEA ESTE IMPORTANTĂ

Importanța normelor de igienă pentru sănătate, învățare și relațiile cu ceilalți

Mâinile nu sunt curate, fructele nu sunt spălate...

Anda sosește acasă. Astăzi împlinește șapte ani. Se duce în bucătărie și ia căpșune de pe masă.

- Nu sunt spălate! a strigat mama, dar Anda le măncașe.

Vin invitații. Desfac cadourile, se spală pe mâini, servesc aperitive, apoi se joacă. A sosit momentul tortului, dar pe Anda o doare burtica. Nu se simte prea bine.

- Îmi pare rău că nu mă bucur pe deplin de cadourile primite! Nu știu de ce nu mă simt bine.

- Cred că te doare burta de la vreun microb de pe fructele nespălate..., încearcă tatăl să găsească o explicație. Microbii nu se văd, dar ei ne îmbolnăvesc.

- O, îmi dau seama! Nu am avut grijă cu igiena personală.

A doua zi Anda nu a mers la școală, a mers la medic. Și acesta i-a explicat cât de important este să respectăm regulile de igienă pentru sănătate, pentru învățare și în relațiile cu cei din jur.

Ce rău îi părea Andei că nu a ascultat sfaturile părinților. A pierdut și lecția interesantă despre animalele domestice.

După această zi, Anda a înțeles cât de important este să respecti regulile de igienă.

EXPERIMENTEZ

1. Anda nu a respectat câteva norme de igienă. Precizează-le!
2. Care au fost urmările faptului că Anda nu a respectat normele de igienă? Alege o variantă din fiecare pereche de răspunsuri.

- a) Și-a păstrat sănătatea.
- b) S-a îmbolnăvit.

- a) A avut o stare de rău.
- b) S-a simțit bine tot timpul.

- a) A obținut calificative slabe la școală.
- b) A lipsit de la școală și a pierdut lecții interesante.

3. Ți se întâmplă uneori să nu respecti normele de igienă? Dacă da, ce poți face să nu se mai întâmple acest lucru?

Jurnalul triplu

Pe tablă sau pe o coală de flipchart, realizați un jurnal triplu ca în modelul de mai jos. Completați coloanele cu normele de igienă date și cu altele pe care le considerați potrivite, astfel încât să fie cel puțin patru în fiecare coloană.

- ★ Mă spăl pe mâini înainte de a mânca.
- ★ Aerisim clasa.
- ★ Arunc ambalajele la coșul de gunoi.
- ★ Spăl fructele înainte de a le consuma.
- ★ Mă spăl pe mâini după ce mă joc cu animalele.
- ★ Îmi schimb hainele când ajung acasă.

Flipchartul
este un șevalet
pe care se pot
fixa coli foarte
mari de hârtie,
pentru a scrie
sau a desena.

Igiena personală	Igiena alimentației	Igiena clasei
Mă spăl pe mâini înainte de a mânca.	Spăl fructele înainte de a le consuma.	Aerisim clasa.

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Este important să respectăm regulile de igienă în fiecare zi. Îngrijirea corpului, activitățile în aer liber, igiena alimentației ne dau o stare de bine.

Starea de bine, felul cum purtăm hainele, cât de îngrijiți suntem și felul cum ne comportăm ne ajută să avem relații bune cu cei din jur și să fim acceptați cu ușurință de aceștia.

Respectarea regulilor de igienă acasă și la școală ne ajută în activitatea de învățare, pentru că un mediu curat în jurul nostru ne este benefic pentru concentrarea atenției.

Nu uita! Respectă normele de igienă și vei fi mai sănătos, vei învăța mai bine și vei avea mai mulți prieteni!

DEZBATEM

Un coleg nu respectă normele de igienă în sala de clasă. Cum îl convingeți de importanța acestora pentru activitatea de învățare?

Ne spălăm corect pe mâini!

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Consideri că este indicat să folosim în comun cu alți membri ai familiei obiectele de igienă personală? Motivează-ți răspunsul!

Activitate practică – Clasa mea prietenoasă

Amenajați clasa, respectând normele de igienă, într-un mod pe care îl considerați prietenos (care să vă facă plăcere și să vă dea o stare de bine). De exemplu, curățați frunzele uscate ale plantelor din clasă și udați-le, aranjați băncile și scaunele etc.

PROIECT

Igiena la școală și acasă

A doua activitate din proiect: Discutați în cadrul grupului despre regulile de igienă cu privire la componenta voastră din proiect. Pe o coală de hârtie scrieți cel puțin patru reguli de igienă, care trebuie respectate. Puteți însoți enunțurile și de picturi sau desene reprezentative. Afișați colile alături de cele de la prima activitate, pentru a putea fi studiate de către toți colegii.

JOC

Elevii vor preciza, pe rând, un obiect de întreținere a igienei personale, a alimentației, a locuinței sau a clasei. Elevul care nu va preciza un obiect sau va repeta unul deja spus va fi eliminat din joc.

JOC DE ROL

Interpretează rolul de prezentator al emisiunii *Igiena înseamnă sănătate*. Realizează un interviu cu invitatul emisiunii, care este un medic, rol interpretat de un coleg de-al tău. Subiectul interviului este *Importanța normelor de igienă*

Interviul este o convorbire între o personalitate și un ziarist. Ziaristul îi adresează întrebări personalității pentru a afla părerile acestuia în diverse probleme. Părerile vor fi publicate în ziare și reviste sau difuzate la radio și televiziune.

La finalul activității/ lecției m-am simțit...

RECAPITULARE

PROIECT – Igiena la școală și acasă

Realizați **a treia activitate** a proiectului: Discutați în cadrul grupului despre importanța respectării regulilor de igienă în viața noastră cu privire la componenta voastră din proiect. Realizați un afiș despre consecințele respectării sau ale nerespectării acestor reguli. Postați afișele alături de celelalte coli de la primele activități, pentru a putea fi studiate de către toți colegii.

Activitate practică – Programul zilnic de igienă

Veți primi câte o coală pe care este desenat un măr ca în imaginea alăturată. Colorează mărul, apoi decupează-l. Împarte mărul în câte părți ai nevoie, pentru a scrie în fiecare câte o activitate din programul tău zilnic de igienă.

1. Transcrie, dintre variantele de mai jos, doar pe acelea care sunt reguli de igienă.

- ▶ Îmi curăț dinții doar dimineața.
- ▶ Îmi păstrez unghiile curate și scurte.
- ▶ Mă spăl pe mâini de trei ori pe zi.
- ▶ Spăl fructele și legumele înainte de a le consuma.
- ▶ Nu îmi aerisesc camera pentru că sunt friguros.
- ▶ Părul se spală cel puțin o dată pe săptămână.
- ▶ Arunc ambalajele la coșul de gunoi.
- ▶ Hainele pe care le port la școală, le port și acasă.

2. Enumeră șapte obiecte de igienă personală.

3. Precizează care dintre variantele de mai jos, sunt adevărate.

- a) Respectarea regulilor de igienă ne ajută să ne păstrăm sănătatea.
- b) Îngrijirea corpului și activitățile în aer liber ne dau o stare de bine.
- c) Regulile de igienă nu trebuie respectate tot timpul.
- d) Respectarea regulilor de igienă ne ajută să ne menținem relațiile cu cei din jur.
- e) Dacă respectăm normele de igienă, ne îmbolnăvim mai des.

4. Citește textul de mai jos și precizează cel puțin trei reguli de igienă, pe care Monica nu le-a respectat.

Monica a sosit de la școală. Se schimbă în hainele de casă și merge direct la masă. Servește prânzul și începe să își facă temele. În acest timp mănâncă un măr și lasă cotorul pe masă.

5. Scrie un text, de patru - cinci rânduri, în care să prezinți de ce este important să respectăm normele de igienă.

6. Desenează trei obiecte folosite pentru igiena casei.

La finalul activității/ lecției m-am simțit...

AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT

PROIECT - Igiena la școală și acasă - Evaluarea proiectului

A patra activitate din proiect: **Turul galeriei**

Ați expus produsele din cele trei activități ale proiectului în sala de clasă, sub forma unei galerii. Faceți turul galeriei și examinați-le. Adresați întrebări celorlalte echipe, dacă veți considera necesar. Membrii echipelor vor răspunde la întrebări.

Evaluarea elevului de către cadrul didactic (model)

Criterii de apreciere	Da	Nu
A colaborat cu alți colegi.		
A îndeplinit corect sarcinile.		
A finalizat activitatea.		
A avut spirit de inițiativă.		
A remediat dificultățile apărute.		

Autoevaluare

- * Din unitatea de învățare **Trăiesc sănătos** am descoperit că ...
- * Mi-a plăcut...
- * Mai puțin atractiv a fost...
- * Pe viitor, voi ține cont de...

3. TOȚI AVEM EMOȚII

Domeniul *Dezvoltare emoțională și socială*
Subdomeniul *Trăire și manifestare emoțională, starea de bine*

Conținuturi:

★ Emoții de bază (bucurie, tristețe, frică, furie) exprimate în comportamente

Amintește-ți! În Unitatea de învățare **Toți avem emoții**, vei fi evaluat de către cadrul didactic și pe baza fișei de observare sistematică a activității și a comportamentului elevului, prezentată la pagina 5.

FII VESEL!

Bucuria

La săniuș

după Ion Agârbiceanu

Ulițele satului sunt acoperite de covorul alb și gros de zăpadă.

Copiii satului au pornit cu săniuțele pe coastă. Locul e larg, așa încât pot pleca deodată zeci de săniuțe ce vin ca trăsnetul până la poale.

Mult s-au mai rugat Vasilică și Niculăiță de părinți să-i lase și pe ei cu săniuța.

- Dacă pățiți ceva? Acolo sunt și sănii mai mari care vă pot doborî.

Dar, până la urmă, au primit îngăduință. Porniră în fugă către coasta săniușului. Obrajii le ardeau de bucurie și ochii le scânteiau.

- Șezi tu înainte, Vasilică!

- Ba șezi tu!

Până la urmă se așeză Vasilică în față. Apoi ceru să conducă și Niculăiță.

Sania se răsturnă de două ori. Trecu iar la cârmă Vasilică. Și tot așa, nici nu știau cum fuge timpul.

Se însera când copiii intrau în curte.

- N-ați pățit nimic? Îi întrebă mama.

- N-am pățit. Și copiii intrară bucuroși în casă, cu gândul că a doua zi vor merge iar la săniuș.

EXPERIMENTEZ

1. a) Cum se simțeau Vasilică și Niculăiță când au pornit spre coasta săniușului?
b) Cum s-au simțit la săniuș Vasilică și Niculăiță?
c) Ce emoție aveau cei doi frați când au intrat seara în casă?

plictiseală

bucurie

tristețe

oboseală

furie

frică

2. Precizează care au fost motivele de bucurie ale celor doi frați?
3. Cum era înfățișarea băieților când s-au bucurat?
4. Povestește colegilor sau desenează un moment de bucurie pe care l-ai avut.

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Emoția este o trăire de moment a persoanei față de o situație sau față de un eveniment. Ea ne arată ce simt persoanele în acel moment. Uneori simțim bucurie, alteori tristețe, frică, furie etc. Modul în care noi înțelegem o situație ne face să simțim o anumită emoție, care, la rândul ei, ne influențează comportamentul. De obicei, putem observa ce emoții au ceilalți privind expresia feței, gesturile, postura, comportamentul în general.

Este normal să avem emoții.

Bucuria este o emoție care indică starea de bine a unei persoane. Bucuria ne ajută să ne păstrăm sănătatea minții și pe cea a corpului. De aceea este bine să nu pierdem nicio ocazie de a ne bucura de ceea ce ne face plăcere.

DEZBATEM

Te afli la concursul pe școală de tenis. Cei mai buni prieteni ai tăi au ajuns în finală. Bineînțeles, doar unul dintre ei va fi câștigător. Care crezi că ar fi cea mai potrivită atitudine? Să te bucuri alături de câștigător? Să îl consolezi pe cel care a pierdut meciul? Sau ce altă atitudine ai putea adopta?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Consideri că este nepotrivit să te bucuri de o reușită de-a ta, în timp ce unei cunoștințe i se întâmplă un eveniment nefericit? Argumentează-ți răspunsul!

JOC

Formați un cerc cu toți colegii de clasă și interpretați cântecul *Dacă vesel se trăiește*. Cum v-ați simțit în timp ce-l cântați?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Formați două echipe. Pe o foaie de flipchart, fiecare membru al echipei va scrie un enunț, care va începe astfel: Sunt bucuros atunci când... Puteți completa cu desene. Afișați foile pe holul școlii, de o parte și de alta a ușii clasei voastre, ca să poată fi citite de către toți elevii.

JOC DE ROL

Cum crezi că se simt copiii din imagine? Imaginează-ți motivul emoției lor și interpretează cu un coleg rolul celor doi copii.

PORTOFOLIU

Cum ar arăta *Bucuria* dacă ar fi o persoană? Realizează un desen cu aceasta.

La finalul activității/ lecției m-am simțit...

ALUNGĂ TRISTEȚEA!

Tristețea

Balada unui greier mic

de George Topîrceanu

Doar pe coastă, la urcuș,
.....

A ieșit un greieruș,
.....

– Cri-cri-cri,
Toamnă gri,
Nu credeam c-o să mai vîi
Înainte de Crăciun,
Că puteam și eu s-adun
O grăunță cât de mică,
Ca să nu cer împrumut
La vecina mea furnică,
Fiindcă nu-mi dă niciodată,
Și-apoi umple lumea toată
Că m-am dus și i-am cerut...

Dar de-acuș,
Zise el cu glas sfârșit
Ridicând un picioruș,
Dar de-acuș s-a isprăvit...

Cri-cri-cri,
Toamnă gri,
Tare-s mic și necăjit!

EXPERIMENTEZ

1. Recitește versurile evidențiate. Ce emoție crezi că l-a cuprins pe greierul din poezie?
2. Care consideri că este cauza tristeții greierului?
3. Cum l-ai putea ajuta pe greier să nu mai fie trist?
4. Cum te-ai simțit în timpul și imediat după ce ai citit poezia?

bucuros

uimit

trist

furios

altfel (cum?)

Explică de ce te-ai simțit așa.

5. Amintește-ți un eveniment, un moment, o situație, în care ai simțit tristețe. Cum ți-a trecut starea de tristețe?

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Tristețea este o emoție provocată de o pierdere, o suferință, o nemulțumire. Tristețea ne poate determina să fim mai puțin energici, dar și retrași, afectându-ne relațiile cu cei din jur, dar și concentrarea în activitățile desfășurate.

Când suntem triști, e bine să recunoaștem această emoție, să încercăm să desfășurăm activități care ne fac plăcere, să ne gândim la lucruri frumoase. Putem cere sprijin persoanelor apropiate. Astfel, tristețea va trece mai ușor.

Lasă tristețea să treacă, bucuria îi va lua locul!

GÂNDESC, SIMT, ACȚIONEZ

Completează spațiile libere cu ceea ce consideri potrivit, după model. Compară ce ai scris tu cu ce a scris colegul de bancă.

- ✱ Dacă mă gândesc la ...**Crăciun**..., mă simt ...**bucuros** și aș **confectiona ornamente** .
- ✱ Dacă mă gândesc la situația greierului, mă simt..... și aș
- ✱ Dacă mă gândesc la furnică, simt..... și
- ✱ Dacă mă gândesc la/ că, simt..... și

DEZBATEM

Observați că unul dintre colegii voștri este trist și stă retras. Ce soluții propuneți pentru a-l ajuta să treacă de această stare?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Consideri că e bine să discuți cu prietenii despre emoțiile tale?

Argumentează-ți răspunsul!

JOC

Elevii sunt așezați în cerc. Pornind de la cuvântul **tristețe**, fiecare elev găsește un alt cuvânt care începe cu ultimul sunet al cuvântului anterior. Lanțul se rupe în momentul în care se ajunge la cuvântul **bucurie**.

PORTOFOLIU

Cum ar arăta tristețea dacă ar fi o persoană? Realizează o pictură cu aceasta.

La finalul activității/ lecției m-am simțit...

LUCRĂM ÎMPREUNĂ 5 X 5

Grupați-vă în cinci echipe. Pe o coală scrieți ce poți face când ești trist, ca să alungi tristețea. Afișați colile în clasă.

5 SFATURI

- ★
- ★
- ★
- ★
- ★

JOC DE ROL

Interpretați rolul greierului și al furnicii în situația în care aceasta îi dă până la urmă împrumut grăunțe.

ÎNVINGE-ȚI FRICA!

Frica

Vrăjitorul din Oz

(fragment)

după Frank Baum

Dorothea și prietenii ei străbăteau pădurea. În calea lor a sărit un Leu mare. Cu o lovitură l-a învârtit pe Sperie Ciori până la marginea potecii. Apoi l-a izbit pe Omul de Tinichea, care nu s-a speriat.

Micul Toto a alergat lătrând spre Leu. Fiara a deschis gura să-l muște. Dorothea, de teamă că Toto va fi omorât, s-a repezit la Leu și i-a tras o palmă.

- Să-ți fie rușine! Așa mare animal să te pui cu un cățeluș!

- Nu l-am mușcat!

- Dar ai încercat s-o faci! Ce te face să fii așa? zise fetița.

- Nu știu, răspunse Leul, ștergându-și o lacrimă cu vârful cozii. Eu sunt un leu fricos!

- Noi mergem la Marele Oz să ne ajute.

Să-i dea puțin creier lui Sperie Ciori, o inimă pentru Omul de Tinichea și pe mine să mă trimită acasă împreună cu Toto, spuse fetița.

- Credeți că Vrăjitorul din Oz ar putea să-mi dea curaj? întrebă Leul.

- Da.

Și micul grup a pornit la drum.

EXPERIMENTEZ

1. Care dintre personajele poveștii s-au speriat? Ce motiv au avut?
2. Dorothea a dat dovadă de curaj sau de frică atunci când l-a înfruntat pe Leu?
3. Fiecare personaj din poveste dorea să ceară ceva de la Vrăjitorul din Oz. Ce dorea Leul să ceară?
4. Leul este un animal mare și puternic. Cu toate acestea, el a recunoscut că îi este frică. De ce crezi că îi era frică Leului?
5. Ție îți este frică de ceva?

de întuneric

de înălțime

să stai singur în casă

de altceva (de ce anume?)

de unele persoane

să nu ți se întâmple ceva (ce anume?)

de unele animale (care?)

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Frica este o emoție puternică. Este o stare de adâncă neliniște provocată de un pericol real sau imaginar. Uneori, frica se poate manifesta față de: animale, întuneric, personaje imaginare, boală, anumite persoane, unele evenimente (de exemplu când ai de prezentat o temă) etc.

În starea de frică, în corpul nostru pot avea loc modificări: fața devine palidă, unele părți ale corpului tremură, bătăile inimii sunt mai rapide, transpirăm, avem greață, dureri de stomac, uneori plângem etc.

Este normal ca uneori să simțim frică.

Este important să exersăm cum să învingem frica.

DEZBATEM

Unora dintre copii le este frică de monștri. Cum îi convingeți pe aceștia că monștrii nu există, că frica lor nu este justificată (nu are o cauză reală)?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Unii copii procedează la fel ca Leul, adică încearcă să pară curajoși. Consideri că dacă îți arăți frica (teama) este un lucru nepotrivit? Argumentează-ți răspunsul!

JOC

Fiecare elev va completa pe un bilet continuarea frazei: Nu-mi mai este frică de..., pentru că... Biletele sunt strânse într-un bol și vor fi citite de către învățător. Elevii trebuie să ghicească cine a scris biletul.

PORTOFOLIU

Dacă frica ar fi o persoană, cum ar arăta? Realizează un desen cu aceasta și scrie-i un mesaj de încurajare.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Ne amuzăm

Colegii de bancă își spun unul altuia de ce anume le este frică. Fiecare desenează frica celuilalt (animalul, obiectul, personajul, persoana, situația etc.) într-un mod amuzant. Se face schimbul desenelor.

JOC DE ROL

Interpretați rolul a doi prieteni. Unuia îi este frică de ceva (întuneric, animal, o situație etc.), celălalt încearcă să afle dacă teama prietenului are o cauză reală.

La finalul activității/ lecției m-am simțit...

FII CALM!

Furia

Țepi de arici

În mijlocul câmpiei e mare veselie. Veverița, ariciul și iepurele se joacă. Mama veveriță le-a umflat un balon, iar ei îl tot dau de la unul la altul. La un moment dat, ariciul se gândi că e amuzant să își întoarcă spinarea către balon ca să-l spargă. *Ce zgomot va face!*, se gândi el. Și așa a făcut.

- Mi-ai spart balonul! a spus veverița supărată.

- Ce să fac dacă am țepi! a spus ariciul râzând.

- Nu avem cu ce să ne mai jucăm! Ești cel mai rău arici! a strigat veverița încruntată, respirând din ce în ce mai repede.

- Ba tu ești cea mai rea!

Veverița s-a înfuriat și mai tare. Îi venea să plângă de necaz.

Așa că s-a gândit să îl îmbrâncească pe arici. Iepurele, care asista uimit la ceea ce se întâmplă, spuse:

- Cred că ești furioasă pentru ce s-a întâmplat, dar uite, ne putem juca alt joc. Iar ție, ariciule, nu-i așa că îți pare rău că ai necăjit-o pe veveriță?

- Da, aș vrea să ne jucăm! Iartă-mă, veveriță!

Și au început să se joace iar.

EXPERIMENTEZ

1. De ce s-a înfuriat veverița?
2. Identifică în text indiciile care arată că veverița s-a înfuriat.
3. Cine a ajutat-o pe veveriță să depășească momentul de furie? Cum?
4. Ce s-ar fi întâmplat dacă iepurele nu ar fi intervenit?
5. Tu te-ai înfuriat vreodată? Dacă da, cum ai depășit momentul?

Când suntem furioși, inima ne bate mai repede, respirația se accelerează, mușchii devin încordați, ne încălzim sau transpirăm, uneori tremurăm. Dacă facem exerciții de respirație, putem reveni la starea de dinainte. Inspirăm adânc și expirăm prelungit de câteva ori.

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Furia este o emoție care, de cele mai multe ori, apare atunci când ne gândim că am fost nedreptățiți. Aceasta se manifestă diferit la fiecare persoană și se observă în comportamentul nostru. Unele persoane își exprimă furia agresiv, prin violență verbală sau fizică asupra ființelor și obiectelor. În astfel de cazuri, se înrăutățesc relațiile cu ceilalți. Așa că nu vom reuși să schimbăm situația și nici să ne simțim mai bine. Putem să ne manifestăm furia exprimându-ne părerea, fără să-i jignim sau să îi rănim pe cei din jur.

Fiecare dintre noi poate găsi modalități de a se calma.

DEZBATEM

Un elev este furios pentru că un coleg l-a învinuit pe nedrept. Din această cauză l-a îmbrâncit pe acesta. Ce ar fi putut face băiatul învinuit, astfel încât furia lui să se manifeste printr-un comportament adecvat?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Uneori, se întâmplă ca un coleg să se împiedice și să cadă, sau altul să nu pronunțe corect unele cuvinte, sau alte situații, iar ceilalți să râdă de el. Consideri că acesta este îndreptățit să se înfurie? Ce poate face el? Ce le-ai spune copiilor care râd de colegul lor?

JOC - Ce fac atunci când sunt furios?

Fiecare elev completează pe un bilet fraza *Atunci când sunt furios...* Se vor amesteca biletele, iar învățătorul le va citi pe rând. Elevii trebuie să ghicească cine a scris biletul.

PORTOFOLIU

Dacă furia ar fi o persoană, cum ar arăta? Realizează un colaj în care să o reprezinti.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Grupați în cinci echipe, propuneți cel puțin două sfaturi care credeți că l-ar ajuta pe un copil furios să se calmeze, pentru a nu face rău celorlalte ființe, lui sau lucrurilor din jur. Scrieți sfaturile pe o foaie de flipchart și afișați-o în clasă.

JOC DE ROL

Interpretați rolul personajelor din poveste, găsind modalități de comunicare fără a-i răni pe ceilalți.

La finalul activității/ lecției m-am simțit...

RECAPITULARE

Activitate practică Toți avem emoții

Decupați din reviste, ziare sau din alte materiale care pot fi decupate, diferite imagini cu persoane. Sortați-le în funcție de emoția exprimată de persoane, apoi realizați, pe câte o coală, câte un colaj pentru fiecare emoție.

Jurnalul emoțiilor

Realizează un jurnal ca în modelul de mai jos, pe o coală. Completează-l în fiecare zi a săptămânii. Dacă nu reușești să completezi ultima coloană, cere sfaturi doamnei sau domnului învățător, părinților sau colegilor.

Ziua	Emoțiile mele	Ce m-a făcut să mă simt așa?	Cum am reușit să-mi controlez comportamentul, dacă emoțiile au fost neplăcute?
Luni	bucurie frică	Am obținut FB la <i>Muzică și mișcare</i> . Am ieșit la tablă la matematică.	Am făcut exerciții de respirație. M-am gândit că voi putea rezolva exercițiul.
Marți			
Miercuri			
Joi			
Vineri			
Sâmbătă			
Duminică			

Jurnalul dublu

Completează prima coloană a unui jurnal dublu, ca în modelul de mai jos, cu cât mai multe variante. Schimbă caietul cu al colegului și roagă-l să completeze a doua coloană din jurnalul tău.

I-aș cere Vrăjitorului din Oz curaj să...	Dacă aș fi Vrăjitorul din Oz ți-aș spune că ...
• adorm cu lumina stinsă	• lucrurile sunt văzute pe întuneric exact așa cum sunt și cu lumina aprinsă
•	•
•	•

1. Cu siguranță te-ai aflat în diferite situații în care ai avut o emoție puternică. Scrie un text de patru - cinci propoziții despre cum te-ai simțit într-o astfel de situație.

2. Găsește, în careu, pe verticală și pe orizontală cuvinte care denumesc emoții. Transcrie-le pe o coală și precizează cum se pot manifesta aceste emoții în comportament.

Z	X	B	U	C	U	R	I	E	J
O	T	Y	I	H	F	U	R	I	E
R	R	E	M	Q	R	B	N	A	C
D	I	F	I	G	I	H	J	M	O
P	S	R	R	S	C	Ț	U	Y	A
Ș	T	Î	E	W	Ă	Â	P	L	K
A	E	B	D	C	G	I	M	N	W
S	Ț	D	R	U	Ș	I	N	E	H
B	E	Q	X	V	N	T	Y	E	L
Z	C	H	T	R	L	Q	K	O	P

Dezbateri

Unii dintre colegi, atunci când se înfurie, au un comportament agresiv atât verbal (ton ridicat, jigniri etc.), cât și fizic (lovesc persoane, aruncă obiecte etc.). Ei își scuză comportamentul, spunând că s-au enervat foarte tare. Puteți accepta această scuză? Ce sfaturi le puteți da acestor colegi?

Trifoiul

Desenează pe o coală un trifoi asemănător modelului prezentat. Răspunde pe fiecare parte a trifoiului la întrebări și realizează desene reprezentative. Roagă-ți doi colegi să adauge de o parte a codiței ce i-a impresionat, ce le-a plăcut și de cealaltă ce nu le-a plăcut la tine atunci când ați participat împreună la diferite activități. Afișează lucrarea în clasă alături de cele ale colegilor. Puteți studia lucrările voastre și în pauze. În trifoi ai câte un exemplu dat, dar tu vei completa cu răspunsurile tale.

4. COMUNICĂM EFICIENT

Domeniul Dezvoltare emoțională și socială
Subdomeniul Comunicare școlară eficientă

Conținuturi:

★ Elemente de ascultare activă: contact vizual, postură, voce (intonație, accent)

Amintește-mi,
te rog, cum putem
comunica eficient!

În timpul unei conversații,
încercăm să menținem
contactul vizual, să stăm
față în față cu partenerul de
discuție și să folosim un ton
adekvat al vocii.

Amintește-ți! În Unitatea de învățare **Comunicăm eficient**, vei fi evaluat de către cadrul didactic și pe baza fișei de observare sistematică a activității și a comportamentului elevului, prezentată la pagina 5.

PRIVEȘTE-MĂ ȘI MĂ VEI ÎNȚELEGE!

Elemente de ascultare activă-contact vizual

Albert le prezintă colegilor din echipa sa modul în care a realizat prezentarea proiectului la care au lucrat cu toții. El este entuziasmat. Din păcate, observă că unii dintre colegii săi nu sunt atenți la ceea ce le prezintă.

În mintea lui apar multe întrebări: *Oare prezentarea mea nu este bună?, Ce se întâmplă?*

Se hotărăște să le ceară părerea.

- Cum vi se pare prezentarea proiectului meu? Ar trebui să mai adaug ceva?

Colegii nu dau niciun răspuns.

EXPERIMENTEZ

1. Privește imaginea și spune ce fac colegii lui Albert.
2. Cum și-a dat seama Albert că nu sunt atenți colegii săi?
3. Ce urmări a avut neatenția colegilor?
4. De ce nu au putut răspunde colegii la întrebările lui Albert?
5. Transcrie în caiet doar enunțurile care arată cum trebuie să se desfășoare o conversație *față în față*.

► Nu e bine să privești în față partenerul în timpul unei conversații.
► Când comunică e bine să-ți privești partenerul de discuție, adică să menții un contact vizual cu acesta.

► E bine să-i acorzi atenție partenerului de discuții.

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Pentru a înțelege și a reține corect un mesaj care ni se transmite, e bine să ascultăm activ. Ascultarea activă presupune:

- ➔ *să menținem contactul vizual cu persoana care ne comunică, adică să o privim în ochi;*
- ➔ *să avem o poziție adecvată a corpului;*
- ➔ *să încurajăm comunicarea cu cealaltă persoană, folosind o tonalitate potrivită a vocii.*

Atunci când menținem contactul vizual cu persoana care ne comunică un mesaj, reușim să rămânem concentrați pe toată durata conversației. Astfel vom fi atenți la ce se discută, nu vom fi atrași de ceea ce este în jurul nostru și nici nu ne vom gândi la altceva care nu are legătură cu subiectul.

Păstrează contactul vizual cu partenerul de conversație!

DEZBATEM

Un coleg din clasa voastră vă întreabă deseori ce teme aveți de făcut. Vă dați seama că el în timpul orelor nu este atent la doamna învățătoare. Ce sfaturi îi puteți da acestuia?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Există cazuri când nu ne putem vedea cu partenerul de discuție (de exemplu, când vorbim la telefon). Acest lucru poate contribui la înțelegerea greșită a mesajului? Argumentează-ți răspunsul!

JOC - Mima

Mimează cu ajutorul ochilor o emoție sau o stare. Colegul care ghicește îți va lua locul, mimând și el altceva.

JOC DE ROL

Împărțiți pe echipe, interpretați rolurile copiilor din text. Cel care îl interpretează pe Albert trebuie să spună cum s-a simțit.

Te privesc cu alți ochi!

Alege un copil din imaginea de la pagina 48 și scrie, pe o coală, cel puțin două argumente/ motive pentru care ar putea fi neatent. Desenează pe coală un simbol pentru *contact vizual*.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Realizează o mască din carton care să sugereze diferite emoții: tristețe, bucurie, uimire etc. Fii atent și la forma ochilor!

La finalul activității/ lecției m-am simțit...

MESAJUL CORPULUI

Elemente de ascultare activă -postura

La bunica

Andreea și sora sa mai mică, Dana, au mers în vizită la bunica lor. Andreea și-a luat cu ea și tableta cea nouă de care a devenit nedespărțită.

De îndată ce a ajuns la bunica, Andreea s-a așezat pe un fotoliu și a pornit tableta. Dana i-a cerut voie bunicii să meargă la joacă.

Bunica nu a văzut-o de ceva vreme pe Andreea și ar vrea să poarte o discuție:

- Andreea, cum este la școală?
- Bine!
- Ai reușit să mai mergi la cursul de chitară?
- Îm! a zis Andreea și a rămas concentrată pe tabletă.
- Observ că ai o tabletă nouă! Ești încântată?
- Îhî! i-a răspuns fata și s-a așezat cu spatele la bunica.

Bunica se retrage. Își dă seama că Andreea nu e atentă la discuție.

De afară apare Dana.

- Bunico, bunico! Ai făcut prăjitura noastră preferată?
 - Sigur că da, draga mea nepoată!
 - Bunico, taie-mi o porție mare!
 - Poftim! Abia aștept să-mi spui dacă este bună!
- Dana, pofticioasă, mușcă din prăjitură.
- E foarte bună, bunico! Mulțumesc!
 - Hei, ce e bun? Despre ce vorbiți? Întreabă Andreea.

EXPERIMENTEZ

1. Ce poți spune despre răspunsurile Andreei?
2. De ce Andreea nu a reușit să comunice cu bunica sa?
3. Privește imaginea din partea de sus a textului și observă postura Andreei. Ce observi? Descrie poziția corpului Andreei.
4. De ce Dana și bunica au reușit să poarte o discuție? Argumentează!
5. Privește imaginea din partea de jos a textului și observă postura Danei și a bunicii. Descrie poziția celor două persoane.

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Ascultarea activă presupune să receptăm mesajul nu doar cu urechile, ci și cu întregul corp: să păstrăm contactul vizual cu partenerul de discuție, să aprobăm prin mișcări ale capului dacă înțelegem mesajul. Postura (poziția corpului) noastră poate transmite partenerului de comunicare dacă suntem sau nu interesați de subiectul discuției.

Comportamentul fiecăruia dintre noi, atunci când comunicăm, este foarte important. Indiferent dacă transmitem un mesaj (vorbim) sau dacă îl receptăm (ascultăm), este important să avem o postură care să ne ajute în comunicarea cu celălalt.

Într-o conversație fii atent la postura ta!

DEZBATEM

Vorbești cu un coleg și observi că acesta nu e atent la tine. Cum ai proceda pentru a-i capta atenția?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Consideri că postura pe care o adopți poate indica respectul pe care îl ai față de persoana căreia i te adresezi? Motivează-ți răspunsul!

JOC - Statuile

Jocul se desfășoară în echipe de câte trei - patru elevi. Unul dintre elevi va fi **sculptorul** și se va întoarce cu spatele. Ceilalți vor adopta o anumită poziție și vor rămâne nemișcați precum statuile. **Sculptorul** se întoarce, memorează poziția **statuilor** și revine cu spatele la ele. **Statuile** își schimbă poziția. **Sculptorul** trebuie să le reaseze în poziția de dinainte. Toți elevii vor îndeplini, pe rând, rolul sculptorului.

JOC DE ROL

Alege un personaj pe care îl îndrăgești. Gândește-te ce îl reprezintă pe el, apoi mimează în fața clasei acele caracteristici. Colegii trebuie să recunoască personajul.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Grupați-vă în trei echipe. Veți desena, în lanț, chipul unor copii. Fiecare membru al echipei va desena doar o parte a corpului. Prima echipă va desena un copil furios, a doua unul supărat, iar cea de a treia unul bucuros.

Afișați desenele și analizați-le!

PORTOFOLIU

Imaginează-ți că te afli în una dintre situațiile: plictisit, supărat, bucuros, atent. Scrie patru propoziții în care să explici cum este postura ta în fiecare dintre situații.

Compară cu ceea ce a scris colegul de bancă. Observați asemănări și deosebiri.

VOCEA MEA

Elemente de ascultare activă-vocea (intonația, accentul)

Miruna are o idee: să organizeze o acțiune prin care colegii să ofere în dar copiilor de la grădiniță cărți de colorat.

Colegii săi sunt săritori, dar trebuie să găsească cea mai bună modalitate de a le transmite informațiile, astfel încât ei să participe la acțiune.

A citit de curând într-o carte despre felul în care trebuie să ne folosim vocea când comunicăm, lucru care poate fi uneori mai important decât ceea ce spunem.

Își pune o serie de întrebări.

Cum ar fi mai bine să le comunic colegilor ideea mea?

Vocea poate face ca mesajul să capete alt înțeles.

Intonația mă va ajuta să îi conving să fie de acord cu mine?

Iată cum a comunicat ideea ei colegilor:

- Dragi colegi! **a spus** Miruna **tare** și **clar**. Am o idee ne-mai-po-me-ni-tă! **a accentuat** ea. Haideți să facem daruri de Crăciun copiilor de la grădiniță! Ce s-ar bucura! **a exclamat entuziasmată** Miruna.

Colegii au fost de acord și i-au comunicat doamnei învățătoare ideea.

EXPERIMENTEZ

1. De ce crezi că Miruna i-a convins pe colegi să participe la acțiune?
2. Analizează modul în care a transmis ideea ei, recitind cuvintele evidențiate. Fac acestea referire la voce?
3. Citește textul după indicații, urmărind cuvintele evidențiate.

Miruna spune cu **voce stinsă**:

- Dragi colegi, am o idee nemaipomenită...

Apoi, **plictisită**, adaugă:

- Haideți să facem daruri de Crăciun copiilor de la grădiniță...

Cu **voce nesigură** se întreabă:

- Ce? S-ar bucura?

▶ Ar fi putut Miruna să-i convingă pe colegii ei să participe la acțiune vorbindu-le în felul acesta? Argumentează!

▶ Vocea poate face ca mesajul să capete înțelesuri diferite. Ce înțeles ți-a transmis acest mesaj?

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Intonația și accentul sunt caracteristici ale vocii. Alături de ritm și intensitatea rostirii cuvintelor, acestea pot face ca mesajul transmis să capete alt înțeles și să ușureze sau să facă dificilă comunicarea cu ceilalți.

Uneori, felul în care ne folosim vocea când comunicăm cu ceilalți, poate fi mai important decât ceea ce vrem să transmitem.

Ai grijă să folosești potrivit intonația și accentul în comunicare!

DEZBATEM

Uneori credem că îl putem convinge pe celălalt să ne accepte părerea într-o discuție, dacă folosim o intonație ridicată (strigăm, țipăm). Oare nu este mai bine să îl convingem cu argumente, vorbind adecvat? Găsiți explicații pentru răspunsurile voastre.

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Consideri că are importanță modul în care îți vorbesc colegii tăi? Dar modul în care le vorbești tu? De ce?

Pentru oamenii care nu pot vorbi, s-a inventat limbajul mimico-gestual, care este un limbaj de exprimare prin semne făcute cu mâinile, combinat cu gestică, mimică și postură.

JOC

Un elev se va așeza cu spatele la ceilalți. Altul îl va striga pe nume, modificându-și vocea. Elevul cu spatele are dreptul la trei încercări pentru a ghici de cine a fost strigat. Dacă nu ghicește îndeplinește o poruncă. Exemplu: să bată din palme de zece ori. Elevul care l-a strigat îi ia locul.

JOC DE ROL

Un elev va interpreta vocal un personaj cunoscut. Va ruga un coleg să ghicească pe cine a imitat. Are voie la trei încercări. Dacă ghicește îi ia locul.

PORTOFOLIU

Plecând de la proverbul: *Vorba dulce mult aduce!*, scrie expresii pe care le poți folosi într-o comunicare pentru a o face politicoasă. Exemplu: Te rog...; Ai putea, te rog, să...

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Formați echipe de câte trei-patru elevi. Discutați situații care ar putea îngreuna comunicarea cu ceilalți. Scrieți trei dintre acestea și prezentați-le celorlalte echipe. Aveți situații asemănătoare?

RECAPITULARE

Cadranele

Împarte o coală în patru cadrane, ca în modelul dat. Scrie în interiorul cadranelor rezolvarea sarcinilor de mai jos. Compară ceea ce ai scris tu cu ce a scris colegul tău. Adaugă sau modifică în lucrarea ta dacă este necesar. Păstrează lucrarea în portofoliu!

I Scrie de ce este important să ai contact vizual cu o persoană atunci când comunică și este prezentă.	II Describe cum este bine să avem postura atunci când discutăm cu cineva.
III Exemplifică o situație când este necesar să vorbim foarte tare.	IV Realizează un poster prin care să îi îndemni pe copii să comunice politicos.

AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT

Evaluați portofoliul realizat de la începutul anului până acum, urmărind criteriile (normele) de apreciere din modelul fișei de evaluare.

Indicație:

Realizează fișa de evaluare a portofoliului pe o coală, conform modelului de mai jos. Pentru acest lucru poți utiliza riglă și creioane colorate.

Criterii de apreciere	Autoevaluare		Evaluarea unui coleg		Evaluarea cadrului didactic	
	Da	Nu	Da	Nu	Da	Nu
realizarea corectă a temelor de portofoliu						
originalitate/ creativitate						
aspectul îngrijit al lucrărilor						

Indicație:

Dacă ai obținut mai multe aprecieri cu DA, înseamnă că ai realizat progres în dezvoltarea ta.

Dacă ai obținut mai multe aprecieri cu NU, înseamnă că e bine să acorzi mai multă atenție realizării lucrărilor tale.

5. CUM RELĂȚIONEZ?

Domeniul *Dezvoltare emoțională și socială*
Subdomeniul *Interacțiuni simple cu ființe și obiecte familiare,*
starea de bine

Conținuturi:

- ★ *Abilități necesare și comportamente acceptate în relațiile cu ceilalți*
- ★ *Respectul în relațiile cu ceilalți*

Amintește-ți! În Unitatea de învățare **Cum relaționez?**, vei fi evaluat de către cadrul didactic și pe baza fișei de observare sistematică a activității și a comportamentului elevului, prezentată la pagina 5.

GESTURI PRIETENOASE

Abilități necesare în relațiile cu ceilalți

Prietenii din poiană

Într-o zi, veverița Eve mergea spre locul de joacă. Pe drum se întâlnește cu ariciul Rici. Îl mai văzuse prin poiană, dar nu îl cunoștea.

- Bună, ariciule! zise Eve.
Unde mergi?

- Bună, veverițo! Nicăieri, mă plimb!

- Hai cu mine să ne jucăm cu prietenii mei!

- Dar nu cunosc pe nimeni!

- Știi ce simți. Și eu am fost nouă în grup odată, îi spuse Eve.
Dar vino, îți va plăcea!

Au ajuns la locul de joacă. Căprioara a întins prima mână către Rici și apoi au făcut toți cunoștință. Joaca s-a încins. Ursulețul l-a ajutat să se ridice atunci când a căzut, iar iepurele Vaia și-a cerut iertare când l-a împins. La finalul jocului, iepurașul Tino l-a bătut pe umăr și i-a spus că ar trebui să se mai antreneze la joc, pentru că nu jucase bine.

Credea că va fi o zi obișnuită, dar astăzi Rici se poate să-și fi făcut prieteni.

EXPERIMENTEZ

1. Rici a fost pentru prima dată în grupul de joacă. Ce fel de comportament au avut animalele față de arici?

necivilizat

indiferent

civilizat

2. Care sunt gesturile prietenoase pe care le-au făcut animalele față de Rici?

3. Consideri că Rici era îndreptățit să se supere când Tino i-a spus că ar trebui să se mai antreneze? Argumentează-ți răspunsul!

4. Crezi că în acea zi Rici și-a făcut prieteni? Explică răspunsul tău.

5. Tu ai prieteni? Cum îți păstrezi prietenia cu ei?

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

În fiecare zi interacționăm cu persoanele din jurul nostru. Astfel apar relațiile, adică legăturile create între oameni.

Relațiile dintre noi și celelalte persoane durează mai mult dacă avem un comportament civilizat: folosim corect formele de comunicare, ascultăm activ, avem o postură adecvată și tonalitate corespunzătoare. De asemenea, trebuie să spunem mereu adevărul și să nu ne lăsăm influențați în mod negativ de cei din jur, să gândim și să acționăm pentru binele nostru și al celorlalți.

Singurul mod de a avea prieteni este de a fi tu însuși un bun prieten.

DEZBATEM

Doi dintre prietenii tăi se ceartă sau nu se înțeleg în privința unui lucru. Fiecare consideră că are dreptate și te roagă să îi ții partea. Care va fi modalitatea în care vei acționa?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Pentru ca o echipă să aibă succes în ceea ce face, între membrii acesteia e bine să se stabilească anumite relații. Pe care dintre relații le consideri cele mai importante și de ce?

JOC

Adresează un compliment

Elevii vor adresa, pe rând, câte un compliment colegului de bancă.

Exemplu: *Îmi place că ești prietenos!*

JOC DE ROL - Oglinda

Stați față în față în perechi. Unul dintre voi va fi *oglanda*, celălalt, va face o mișcare (un gest) lentă. *Oglinda* va imita gestul colegului, încercând să îl facă în același timp cu el. Rolurile se schimbă.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Grupați-vă în echipe de câte patru elevi. Fiecare elev va fi, pe rând, conducătorul echipei. Coechipierii vor respecta atât jocul propus de conducător, cât și regulile stabilite de acesta.

PORTOFOLIU

Scrive, pe o coală, mesaje de mulțumire adresate prietenilor sau colegilor. Poți adăuga desene sau poți lipi abțibilduri. Prezintă colegilor lucrarea ta.

La finalul activității/ lecției m-am simțit...

CODUL BUNELOR MANIERE

Comportamente acceptate în relațiile cu ceilalți

EXPERIMENTEZ

1. Precizează, dintre variantele date, pentru fiecare imagine, denumirea comportamentului prezentat.

ajutor

colaborare

violență

batjocură

conflict (ceartă)

Exemplu: Imaginii 2 îi corespunde comportamentul **batjocură**.

2. Alege una dintre imagini și precizează ce emoții pot avea persoanele prezentate.

3. Imaginile 2 și 3 prezintă comportamentele neadecvate ale unor copii. Precizează cum ar fi trebuit să se comporte ei.

4. Ce comportamente pot să contribuie la formarea unei prietenii?

5. Povestește o întâmplare/ situație în care ai avut un comportament adecvat față de cineva.

Comportamentele oamenilor sunt reprezentate de modul în care aceștia acționează și reacționează în anumite situații.

Comportamentele se împart în două categorii:

▶ *acceptate (civilizate), atunci când arătăm că ne pasă de ceilalți (comunicarea, ajutorarea, colaborarea, ascultarea activă, respectul reciproc etc.);*

▶ *neacceptate, atunci când nu ne pasă de cei din jur, uneori rănindu-i.*

Comportamentul tău poate fi un exemplu pentru ceilalți.

Activitate practică

Codul ilustrat al bunelor maniere la școală

Codul bunelor maniere este un set de reguli care ne recomandă cum să ne comportăm în diferite locuri sau situații, dar și regulile diferitelor grupuri din care facem parte.

Iată un posibil *Cod al bunelor maniere la școală!*

- ◆ Îți aștepti rândul!
- ◆ Ceri permisiunea colegilor pentru a-ți da lucrurile lor!
- ◆ Ajuți când cineva are nevoie de sprijin!
- ◆ Respecti munca altora!
- ◆ Nu te amuzi pe seama colegilor!
- ◆ Nu întrerupi profesorii și nici colegii când vorbesc!
- ◆ Păstrezi curățenia și ordinea în clasă!
- ◆ Îți ceri iertare când greșești!
- ◆ Mulțumești de câte ori este cazul!
- ◆ Vorbește frumos cu toată lumea!
- ◆ Nu alergi în clasă ori pe holul școlii!

Lucrați în perechi. Alegeți o regulă din *Codul bunelor maniere la școală* sau propuneți alta și reprezentați-o printr-un desen, o pictură sau un colaj. Expuneți lucrările voastre în clasă.

La finalul activității/ lecției m-am simțit...

Explozia stelară

Formulează întrebări cu privire la comportamente care pot face parte din *Codul bunelor maniere*, folosindu-te de metoda *Explozia stelară*. Răspunde apoi la aceste întrebări.

Exemplu: **Ce** conține *Codul bunelor maniere*? *Codul bunelor maniere* conține reguli de comportament.

Realizează cu răspunsurile un scurt text.

DEZBATEM

Prietenia este o legătură care se stabilește pe baza sentimentului de simpatie, de respect, de atașament reciproc. Poate exista prietenie între un copil de vârsta voastră și un adult?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Colegul tău nu ți-a salutat părinții când v-ați întâlnit. Consideri că este lipsă de respect doar față de părinți sau și față de tine? Argumentează-ți răspunsul!

JOC

Fiecare elev va completa pe un post-it (bucată de hârtie cu bandă lipicioasă pe spate) enunțul: *Sunt un bun coleg, pentru că...* Lipiți post-it-urile pe o coală de flipchart sau pe un panou. Citiți fiecare un enunț, dar nu pe al vostru. Trebuie să ghiciți cine este colegul care a scris.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Grupați-vă în trei echipe. Fiecărei echipe i se va repartiza unul dintre cuvintele: **CODUL**, **BUNELOR**, **MANIERE**. Scrieți câte un cuvânt care să denumească un gest sau un comportament acceptat, care să înceapă cu fiecare literă ce compune cuvântul repartizat.

JOC DE ROL

Se pun pe catedră diverse obiecte (ascuțitoare, creion etc.). Interpretați rolurile a doi copii care își doresc același obiect, astfel încât, cel care nu are obiectul, să îl convingă pe celălalt să i-l dea lui. Folosiți-vă priceperea, fără a-l răni în vreun fel pe coleg.

PORTOFOLIU

Realizează un colaj în care să reprezinti hobby-ul (pasiunea) tău. Arată colajul colegilor și descoperă dacă și alți colegi mai au hobby-ul tău. Discutați despre hobby-urile voastre.

NE RESPECTĂM RECIPROC

Respectul în relațiile cu ceilalți

Unde e respectul?

Amalia și Ionuț aleargă pe holul școlii. Vor să ajungă primii în clasă.

Ionuț dă peste Anda, iar acesteia îi cade mărul din mână. Să-și ceară scuze, nici gând! În fuga ei, Amalia lovește un coleg. Îl doare.

Dar ea nu se oprește. Să-și ceară iertare, nicidecum! E la întrecere cu Ionuț, așa că îi depășește în fugă pe ceilalți colegi care mergeau spre clasă. Să îi salute, nu e timp!

Au ajuns la ușa clasei în același timp. Se înghesuie amândoi să intre cu ghiozdanele în spate, dar ușa e prea mică. Să cedeze vreunul, nu se poate! Se împing cu forță, încât erau gata să cadă amândoi în clasă.

Respirație alertă, haine deranjate, ghiozdane dezordonate... așa arăta după câteva minute imaginea lor când au sosit colegii în clasă.

- Bună, Amalia! Salut, Ionuț! i-a salutat primul dintre colegi.

Dar nu i-a răspuns nimeni. Cine să-l audă? Cei doi erau prea ocupați să decidă cine a ajuns primul în clasă și vorbeau amândoi deodată, încât nici nu se înțelegea ce spun...

Unde e respectul? s-a întrebat colegul lor.

EXPERIMENTEZ

Jurnalul triplu

Completează un *jurnal triplu*, asemănător celui de mai jos, referitor la ceea ce s-a relatat în textul *Unde e respectul?*

Comportamentul	Consecința (Ce s-a întâmplat?)	Comportamentul de respect (Ce ar fi trebuit să facă?)
Ionuț a dat peste Anda.	Andei i-a căzut mărul.	Ionuț trebuia să îi ceară iertare, să ridice mărul și să îl arunce la gunoi.
	Colegul are dureri.	
		Să se oprească pentru a-și saluta colegii.
Se împing să intre pe ușa clasei.		

1. Alege dintre variantele prezentate pe cea potrivită.

Faptul că Amalia și Ionuț aveau hainele deranjate și ghiozdanele dezordonate indică faptul că elevii nu au avut respect față de:

◆ colegi

◆ propria persoană

◆ adulți

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Respectul față de ceilalți înseamnă să-i prețuiești ca persoane, să le iei în considerare ideile, dorințele, preferințele. E bine să ne respectăm reciproc (tu pe ceilalți și ceilalți pe tine). Nu poți obliga o persoană să te respecte. Respectul trebuie câștigat. Dacă între persoane există respect, atunci vor avea comportamente civilizate, iar relațiile dintre acestea vor dura mai mult. Atitudinea de respect trebuie manifestată față de toți oamenii.

Respectă și vei fi respectat!

DEZBATEM

Un elev nu vorbește cuviincios cu un coleg de clasă, deși acesta îl respectă. Cum îl convingeți să își schimbe comportamentul neadecvat?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Consideri că trebuie să respecti doar persoanele care te respectă? Motivează-ți răspunsul!

JOC DE ROL

Interpretați rolurile personajelor din textul *Unde e respectul?*, astfel încât titlul acestui text să devină *Iată respectul!*

JOC - Cuvinte magice

Formați un cerc. Fiecare elev va spune cuvinte *magice*, care indică respect, colegului din dreapta sa. De exemplu, *Mulțumesc!*

PORTOFOLIU

Alege una dintre temele: părinți sau bunici; colegi; profesori; prieteni. Realizează un poster în care să reprezinți respectul reciproc.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Grupați-vă în perechi. Pe o coală, realizați un ciorchină asemănător modelului de mai jos. Scrieți pe boabele ciorchinii cuvinte care au legătură cu respectul. Expuneți lucrările în clasă.

RECAPITULARE

Cea mai de preț comoară *poveste populară*

Într-o zi, Petru a găsit o hartă cu drumul spre o comoară neprețuită. A pornit în căutarea ei. Ajungând la o pădure, l-a întâlnit pe Leu și l-a întrebat:

- Vii cu mine la vânătoare de comori?

Leul acceptă și îl însoțește. Prin pădure, Petru se temu, însă, cu Leul lângă el, reușește să o străbată. La poalele unui munte, îl întâlnește pe Vultur.

- Dorești să vii cu noi? Căutăm o comoară, spuse Petru.

Vulturul acceptă și pornire pe munte. Leul alunecă, însă Petru îl trase iute. Ajungând la o vale, o întâlnește pe Oaie. Petru o întreabă și pe ea. Aceasta acceptă. Un vânt rece străbătu pajiștea. Toți se îngrămădiră lângă Oaie, să le țină de cald. Au ajuns în deșert. O întâlnește pe Cămilă.

- Ne ajuți să străbatem deșertul?

Cămila acceptă, iar Petru, Oaia și Leul se urcară pe ea. Împreună au străbătut fericiți deșertul cu Vulturul deasupra. Lângă ocean o întâlnesc pe Țestoasa de Mare.

- Căutăm o comoară. Ne ajuți să străbatem oceanul?

Țestoasa acceptă. Valurile erau puternice, însă aceasta îi îndreaptă cu dibăcie către țărm, unde îi aștepta Bufnița. Ea le zise:

- Felicitări, ați găsit comoara!

- Unde este? Întrebară toți.

- Împreună ați străbătut pădurea, ați urcat muntele, ați înfruntat valea, ați întâmpinat curajoși deșertul și ați traversat oceanul. Niciodată n-ați fi reușit unul fără celălalt.

Toți și-au dat seama că Bufnița avea dreptate. Au găsit PRIETENIA!... cea mai de preț comoară!

Pălăriile gânditoare

Grupați-vă în șase echipe și trageți la sorți culoarea pălăriei pe care o veți purta, prin alegerea de bilețele pe care vor fi scrise culorile. Fiecare echipă va rezolva cerințele în funcție de culoarea pălăriei. La final, schimbați *pălăriile* între echipe și evaluați-vă, analizând rezolvările colegilor. Completați-le dacă este necesar.

Pălăria albă - INFORMEAZĂ

Realizați un desen prin care să informați cine erau animalele din poveste.

Pălăria roșie – SPUNE CE SIMȚI DESPRE...

Scrieți un scurt text în care să prezentați ce simțiți în legătură cu faptul că animalele s-au ajutat unele pe altele pe parcursul călătoriei lor.

Pălăria neagră – ASPECTE NEPLĂCUTE

Precizați aspectele mai puțin plăcute. Cu ce situații, fapte, lucruri prezentate în text nu sunteți de acord? Explicați de ce.

Pălăria galbenă – ASPECTE POZITIVE/ PLĂCUTE

Precizați ce trăsături sufletești și ce abilități (priceperi) avea fiecare dintre animalele din poveste.

Pălăria verde – GENEREAZĂ IDEI NOI/ GĂSEȘTE ALTE SOLUȚII

Imaginați-vă un alt final de poveste, în care animalele ar fi găsit o altă comoară. Care ar fi fost comoara? Ce ar fi făcut cu ea?

Pălăria albastră – CLARIFICĂ

Precizați de ce credeți că Bufnița a considerat prietenia ca fiind cea mai de preț comoară.

1. Selectează cuvintele cu înțeles asemănător cuvântului respectuos.

cuvios

obraznic

nepoliticos

politicos

manierat

2. Respectul se manifestă prin fapte, prin gesturi, prin cuvinte.

Scrie câte un exemplu pentru fiecare.

Exemplu:

fapt: să deschizi ușa cuiva care are nevoie;

gest: să înclini capul în semn de salut de la distanță;

cuvinte: Iartă-mă!

AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT

PROIECT

EVALUARE

Titlul proiectului: PRIETENIA, COMOARĂ NEPREȚUITĂ

Etapele proiectului:

I. Ce vom face?

Vom descoperi comoara Prietenia.

II. De ce vom face?

Prietenia este o relație sinceră între persoane care se cunosc, se prețuiesc și se ajută. Vom face acest proiect pentru a ne aminti că prietenia este o comoară neprețuită pe care toți o putem avea.

III. Cum vom face?

- ★ Ne vom grupa în echipe de câte patru-cinci elevi.
- ★ Vom desfășura activitățile din proiect:

1. Confectionarea unui cufăr dintr-o cutie de pantofi

Pe o cutie de pantofi se vor lipi materiale din natură, împletituri din sfoară, decupaje din materialele diverse etc., astfel încât cutia să capete înfățișarea unui cufăr. Poate fi scris cuvântul **prietenie** pe capacul cufărului. Fiecare echipă își va folosi creativitatea. Se alege prin vot, cufărul pe care elevii îl consideră cel mai potrivit pentru tema de astăzi. Celelalte cufere vor fi folosite pentru alte activități. De exemplu, *Cufărul Bunelor maniere*.

2. Desfășurarea jocului Ghemul prieteniei

Elevii sunt așezați în cerc. Un elev are ghemul. Acesta numește un coleg și precizează o calitate (însușire) de-a acestuia, care îl poate face prieten. Apoi îi aruncă ghemul, ținând de capătul sforii. Cel care a primit ghemul va face același lucru cu un alt elev, având grijă să nu scape sfoara din mână. Se va forma astfel o țesătură din sfoară între elevi, ce reprezintă faptul că toți pot fi prieteni. Fiecare elev trebuie să rețină calitatea care i-a fost atribuită.

3. Realizarea monedelor prețioase

Fiecare elev va decupa din carton un cerc ce va reprezenta o monedă prețioasă. Pe o parte a monedei își va scrie numele, iar pe cealaltă parte, calitatea care i-a fost atribuită în jocul *Ghemul prieteniei*. Un elev poate realiza mai multe monede cu numele său, scriind calități pe care consideră că le are, ca bun prieten. Toate monedele prețioase vor fi introduse în cufăr, formând *comoara Prietenia*.

4. Realizarea unui poster

Se va realiza un poster prin care se va face cunoscut faptul că s-a desfășurat acest proiect. O echipă va realiza desene pe poster, altă echipă va decide și va scrie titlul posterului, altă echipă va scrie informații pe poster, iar alta se va ocupa de afișarea la un loc potrivit.

IV. Cum vom evalua proiectul?

Autoevaluare

Criterii de apreciere	Da	Nu
Am desfășurat toate activitățile din proiect.		
Am rezolvat dificultățile apărute pe parcurs.		
Materialele/ lucrările proiectului sunt bine realizate.		

Evaluarea elevului de către cadrul didactic

Criterii de apreciere	Da	Nu
A colaborat cu alți colegi.		
A comunicat eficient.		
A finalizat corect sarcinile.		
Și-a exprimat adecvat emoțiile.		
Și-a pus în aplicare achizițiile anterioare.		

V. Cum vom face cunoscut faptul că am desfășurat proiectul?

Vom afișa posterul despre proiect pe holul școlii.

Autoevaluare

- * Din unitatea de învățare **Cum relaționez?** am descoperit că ...
- * Mi-a plăcut...
- * Mai puțin atractiv a fost...
- * Pe viitor, voi ține cont de...

6. TIMPUL ÎN VIAȚA NOASTRĂ

Domeniul Aspecte specifice ale organizării învățării și pregătirii
pentru viață la școlarul mic
Subdomeniul Rutine și sarcini de lucru

Conținuturi:

- ★ Cum folosim timpul?
- ★ Program zilnic de lucru
- ★ Alternanța efort/ relaxare (timp de lucru/ timp liber)
- ★ Importanța timpului în învățare

Amintește-ți! În Unitatea de învățare **Timpul în viața noastră**, vei fi evaluat de către cadrul didactic și pe baza fișei de observare sistematică a activității și a comportamentului elevului, prezentată la pagina 5.

TIMPUL POATE FI PRIETENUL MEU

Cum folosim timpul?

Dacă aş putea da timpul înapoi...

Anda, Magda şi Casian au hotărât să meargă la Albert ca să joace baschet. Stabilesc să se întâlnească la ora 15:00. Anda şi Magda sosesc la Albert la timp. Toţi trei îl aşteaptă pe Casian pentru a începe jocul pe echipe. Dar Casian nu soseşte.

Se face ora 16:00. Este ora când Anda trebuie să plece, ca să nu întârzie la bunica ei. I-a promis că o va vizita la ora 16:30. Apare Casian.

- Stai, Anda, unde pleci? Nu jucăm baschet? Abia ce am sosit!

- Acum ai sosit tu! Noi te-am aşteptat o oră. Nu vezi ce oră e?

- Ei, cine-o fi inventat şi ceasul? M-am jucat pe telefon şi nu am simţit cum trece timpul. Apoi, mi-am amintit să citesc despre... şi n-am terminat că mi-am amintit de întâlnirea cu voi şi...

- La revedere! Vorbim mâine la şcoală.

Ți-aş mai da din timpul meu dacă aş putea ...

- Of! Aş vrea să dau timpul înapoi sau să îl opresc...

EXPERIMENTEZ

1. Cei patru prieteni nu au mai putut juca baschet. Care a fost motivul?
2. De ce consideri că ar fi dorit Casian să dea timpul înapoi sau să îl oprească?
3. Crezi că e posibil să dăm timpul înapoi sau să îl oprim?
4. Ți s-a întâmplat să întârzie la o întâlnire sau la şcoală? Dacă da, precizează motivul.
5. Casian şi-a folosit timpul eficient înainte de a veni la Albert? Completează răspunsul, folosind una dintre variante.

Da, pentru că...

Nu, pentru că...

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Timpul este foarte important în viața noastră. Dacă îl folosim eficient, ne păstrăm sănătatea, avem rezultate bune la învățătură și în toate activitățile pe care le desfășurăm.

Pe parcursul unei zile, fiecare dintre noi desfășoară activități numeroase și diversificate. Cele 24 ore ale unei zile trebuie să fie împărțite echilibrat:

- pentru somn, aproximativ 10-12 ore;
- pentru învățare, 4-5 ore;
- pentru joacă, relaxare și activități recreative, 4-5 ore;
- pentru igiena personală, servirea mesei și alte activități, 2-4 ore.

Dacă știi să îți organizezi timpul, el poate fi prietenul tău.

DEZBATEM

Cui ar trebui să ceară copiii sfaturi pentru a reuși să își stabilească un program zilnic care să le fie de folos? Susțineți-vă răspunsul!

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Ce sfaturi i-ai oferi prietenului tău, astfel încât să reușească să-și termine lecțiile și să îi rămână timp și pentru joacă?

JOC

Ce fac la această oră?

Un elev va desena, într-un ceas aflat pe tablă, limbile care vor indica o anumită oră. Va nominaliza doi colegi care vor descrie ce activități desfășoară ei la acea oră. Se vor compara activitățile.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Grupați în echipe de câte patru elevi, realizați o listă cu activitățile voastre din această zi care coincid (se potrivesc). Comparați lista cu a celorlalte echipe. Ce observați?

JOC DE ROL

Interpretați rolul unui antrenor și al unui elev care întârzie mereu la antrenamente.

PORTOFOLIU

Realizează o fișă de observare a respectării împărțirii echilibrate a orelor pentru activitățile unei zile, după model.

1. Câte ore dorm?	
2. Câte ore petrec la școală?	
3. Câte ore îmi fac temele?	
4. Câte ore mă joc, mă relaxez?	
5. Câte ore acord igienei personale?	
6. Câte ore desfășor alte activități?	

Compară informațiile trecute în fișă cu informațiile din rubrica *Mă informez, mă dezvolt*. Dacă există diferențe de mai mult de o oră, e indicat să îți modifice programul.

PROGRAMUL MEU ZILNIC

Program zilnic de lucru

Nu renunț la pasiunea mea

Diana și Matei sunt prieteni buni, dar și colegi de clasă. În fiecare dimineață merg împreună la școală. Discută despre temele pe care le-au avut și cum și-au petrecut timpul liber din ziua anterioară.

Sunt mereu veseli, au rezultate bune la învățătură și uneori se întâlnesc la joacă.

Ultima dată Diana i-a povestit lui Matei că a fost la un pas de a renunța la cursurile de balet, pentru că nu mai avea timp și de acestea.

- Și cum ai reușit să te ții de cursuri?

- Împreună cu tatăl meu mi-am făcut un program zilnic pe care îl respect. Mi-am planificat mai bine timpul și astfel nu trebuie să renunț la pasiunea pentru balet.

- Bună idee ai avut! Voi încerca și eu să-mi fac un program zilnic pe care să-l respect. Poate așa voi avea timp mai mult să citesc benzi desenate. E hobby-ul meu.

EXPERIMENTEZ

1. Care sunt pasiunile celor doi prieteni?
2. Cine are mai mult timp pentru pasiunea lui? De ce?
3. Tu ai timp suficient pentru pasiunea ta? Argumentează-ți răspunsul.
4. Tu ai un program zilnic pe care îl respecti?
5. Consideri că este important să avem și să respectăm un program zilnic? Scrie cel puțin două motive.

JOC - Activități preferate!

Elevii sunt așezați în cerc. Un elev spune o oră, iar cel de lângă el descrie activitatea preferată pe care ar dori să o desfășoare la acea oră, apoi propune altă oră. Jocul continuă, până când colegul care a început jocul va descrie și el activitatea preferată.

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Un program zilnic, pe care reușim să îl respectăm, ne va ajuta să avem o viață ordonată și o stare foarte bună de sănătate.

De la o zi la alta putem avea programate activități diferite. Cele pe care le desfășurăm în zilele când mergem la școală sunt diferite de activitățile din weekend sau din vacanțe.

Însă orice zi a săptămânii presupune un program în care să includem:

- ore fixe pentru odihnă și hrană;
- timp pentru igiena personală;
- activități pe care le putem desfășura pe parcursul unei zile;
- timp pentru învățare;
- activități de relaxare și recreere.

Programul poate fi modificat în timpul unei zile, în funcție de alte activități neprevăzute. Când ne programăm activitățile dintr-o zi, trebuie să ne consultăm cu membrii familiei.

Cu un program zilnic, activitățile dificile îți vor părea mai ușoare!

DEZBATEM

Unii dintre părinți consideră că sunt mai importante activitățile de învățare, iar copiii le plac mai mult activitățile de relaxare. Voi care considerați că sunt mai importante? Susțineți-vă punctul de vedere.

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Crezi că planificarea timpului este utilă/ folositoare? Susține-ți părerea!

JOC DE ROL

Imaginați-vă că timpul ar fi o persoană. Interpretați rolul *Timpului* și al unui copil care îi cere acestuia mai multe ore pentru joacă.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Impărțiți pe echipe, realizați un program al unei excursii la munte. Comparați programele propuse. Ce observați?

PORTOFOLIU

Agenda este un carnet unde se notează activități care urmează să fie desfășurate la anumite date.

Completează o agendă a ta în care să îți precizezi programul zilnic. Poți nota și activități din viitor, a căror dată o cunoști.

Exemplu:

Luni, 21 mai
8-12 - școală,
12-15 - teme,
16-17 - balet

TIMP PENTRU ÎNVĂȚARE, TIMP PENTRU RELAXARE

Alternanța efort/ relaxare (timp de lucru/ timp de relaxare)

EXPERIMENTEZ

1. Ce activități desfășoară copiii din imagine?
2. Tu ce activitate desfășori de obicei la ora 15:00?
3. Scrie în caiet activitățile care te relaxează pe parcursul unei zile.
4. Din lista de mai jos, alege activitățile pe care ți-ar plăcea să le desfășori zilnic, dar nu reușești. Precizează care este motivul.

▶ Să citesc o carte	▶ Să fac balet
▶ Să merg cu bicicleta	▶ Să merg pe role
▶ Să joc fotbal	▶ Să mă joc la calculator
▶ Să cânt la pian	▶ Altele (care?)

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Activitatea susținută pe care o desfășurăm la un moment dat este considerată ca fiind un efort.

Putem vorbi despre:

➔ *efort fizic, când desfășurăm activități sportive, când urcăm repede mai multe scări, unele activități gospodărești, căratul ghiozdanului etc.;*

➔ *efort intelectual, când ne concentrăm atenția, când memorăm sau calculăm, când citim și scriem etc.*

Relaxarea este activitatea de recreere, destindere, pe care o desfășurăm pentru a ne reface organismul după efort susținut. Zilele de la sfârșitul săptămânii pot fi folosite pentru mai mult timp de relaxare și recreere.

Alternează efortul cu activitățile de relaxare și vei fi mai sănătos.

DEZBATEM

Unii colegi nu reușesc să-și împartă echilibrat timpul. Astfel, din programul lor zilnic fie lipsesc activitățile recreative, fie le acordă prea mult timp și nu reușesc să-și termine sarcinile care le revin.

Care credeți că sunt cauzele pentru fiecare situație? Ce soluții propuneți pentru a rezolva situațiile?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

E important să ne împărțim timpul cu grijă între teme și activități recreative? Susține-ți părerea!

JOC DE ROL

Interpretați: un elev cu un program echilibrat (efort și relaxare) îl convinge pe colegul său care are un program dezechilibrat să și-l schimbe.

PORTOFOLIU

Realizează un *jurnal dublu*, ca în modelul dat. Completează cu activitățile de efort și de relaxare dintr-o zi, precizând câte ore dedici fiecărei activități. Ce observi? Ai mai mult timp de lucru sau de relaxare?

Timp de lucru	Timp de relaxare
școală - 4 ore	film pentru copii - 1 oră
.....	

JOC - Jocul preferat

Fiecare elev va descrie jocul preferat pe un bilet. Puneți biletele într-un bol. Extrageți din bol câte un bilet și puneți în practică jocul, ori de câte ori aveți timp liber.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Grupați-vă în funcție de activitățile preferate. Realizați postere în care să prezentați aceste activități. Afișați-le și faceți un tur al galeriei. Adresați întrebări celorlalte echipe și răspundeți la rândul vostru, dacă este cazul.

SĂ FIM ORGANIZAȚI!

Importanța timpului în învățare

Singur pe lume

(fragment)

după Hector Malot

Arthur nu mai putea să meargă din cauza bolii grave de care suferea.

Împreună cu mama sa a plecat într-o călătorie pe apă. L-au luat și pe Remi, un băiat sărac și orfan, de aceeași vârstă cu Arthur.

În călătorie, cei doi băieți s-au împrietenit.

Lui Arthur nu prea îi plăcea să învețe. Remi nu știa deloc carte, dar ar fi vrut să învețe. Astfel l-a convins pe Arthur să petreacă mai mult timp învățând. Așa a învățat carte și Remi, alături de Arthur.

Timpul lor era foarte bine organizat. În programul lor zilnic aveau loc matematica, poezia și muzica. Momentele de relaxare erau binevenite după efortul cu învățarea. Se înveseleau când Remi îi prezenta lui Arthur numere de circ sau când priveau locurile pe unde călătoreau.

Băieții utilizau timpul cu folos, astfel încât ei să învețe eficient.

Timpul petrecut împreună de cei doi băieți a fost de neuitat.

EXPERIMENTEZ

1. Cum a învățat Remi?
2. Cum își organizau timpul pentru învățare cei doi copii?
3. Ce se putea întâmpla dacă cei doi băieți nu aveau un program organizat?
4. Este importantă organizarea timpului pentru învățare? Argumentează-ți răspunsul!

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Organizarea timpului ne ajută să învățăm mai ușor.

Activitatea de învățare ne solicită gândirea, memoria, atenția. Atunci când învățăm, aflăm lucruri noi, repetăm, exersăm și ne amintim ceea ce am învățat deja. Toate acestea ne pot ajuta să obținem rezultate mai bune.

Pentru a ne menține sănătatea este bine să planificăm timp atât pentru învățare, cât și pentru relaxare și odihnă (somn). Se consideră că timpul potrivit pentru a învăța este între orele 9-12 și 16-18.

Respectă timpul planificat pentru învățare!

Îndemnuri

- * Desfășoară activitățile în ordinea importanței lor!
- * Ai grijă să nu amâni sarcinile neplăcute sau mai dificile!
- * Concentrează-te la activitatea pe care o desfășori, fără să o întrerupi prea des!
- * Cere ajutor adulților atunci când întâmpini dificultăți!
- * Petrece timp în aer liber!

DEZBATEM

Imaginați-vă că Remi nu ar fi plecat în călătorie cu Arthur. Având în vedere faptul că Remi nu avea părinți, ce soluții găsiți pentru a-l ajuta pe acesta să învețe?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Ai aflat despre importanța timpului și despre beneficiile respectării unui program zilnic. Ar fi bine să avem cu toții un program identic? Motivează-ți răspunsul!

JOC

Fiecare elev propune un joc de relaxare care se poate desfășura în pauzele de la școală. Programați jocurile pe parcursul unei săptămâni și respectați programul. La finalul săptămânii, discutați despre dificultățile întâmpinate în respectarea programului de joacă.

JOC DE ROL

Interpretați rolurile celor doi băieți la momentul în care Remi îl convinge pe Arthur să învețe.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Lucrați în perechi. Propuneți un program pe care îl considerați eficient pentru învățare. Respectați programul. După o săptămână, discutați despre dificultățile întâmpinate în respectarea programului.

PORTOFOLIU

Realizează un orar zilnic personalizat. În dreptul fiecărei activități desenează câte un simbol. Stabilește un simbol pentru activitățile ușoare și altul pentru cele dificile.

La finalul activității/ lecției m-am simțit...

RECAPITULARE

Camaradul meu, Coretti

după Edmondo De Amicis

În timp ce se plimba pe trotuarele orașului, Edmondo se întâlnește în fața unei prăvălii cu un coleg de-al său, Coretti, care ducea un braț cu lemne.

- Ce faci, Coretti? Cari lemne?

- Da! Și îmi repet și lecția!

- În timp ce muncești?

- Da! Încerc să folosesc timpul cât mai eficient. Am muncit mult toată ziua.

- Văd că e greu. Ești transpirat și obosit.

- Sunt nevoit să învăț când apuc. Ce bine că tu ai timp și să înveți și să te relaxezi!

- Îmi pare rău că nu te pot ajuta, trebuie să ajung acasă!

Rămâi cu bine!

Edmondo a plecat. Pe drum se gândea ce băiat deosebit este Coretti, muncea și învăța în același timp. Probabil nu mai avea timp și de joacă.

Cubul

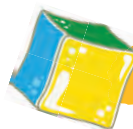
Indicație: Doamna sau domnul învățător va numerota fețele unui cub de la 1 la 6.

Grupați-vă în șase echipe. Un elev din fiecare echipă va arunca cubul, iar numărul de pe fața de sus a cubului va fi numărul grupei. Rezolvați una dintre cerințe, în funcție de numărul grupei. La final, prezentați-o colegilor în fața clasei.

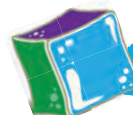
Grupa 1

Describe ⇒ cum își petrecea timpul Coretti.

Grupa 2

Compară ⇒ programul din acea zi a celor doi băieți.

Grupa 3

Asociază ⇒ întâmplarea prezentată cu unele din viața voastră.

Grupa 4

Analizează ⇒ dacă situația prezentată în text o puteți întâlni în prezent, la copii de vârsta voastră.

Grupa 5

Aplică ⇒ Realizați un program eficient pentru Coretti.

Grupa 6

Argumentează ⇒ părerea voastră cu privire la spusele lui Coretti: *Încerc să folosesc timpul cât mai eficient.*

1. Cum stai cu timpul?

Scrive într-un bilet activitatea căreia ar trebui să-i acorzi mai mult timp dintr-o zi sau dintr-o săptămână. Pune bilețul într-un bol, alături de ale colegilor. Extrageți apoi câte un bilet. Ghiciți cine l-a scris.

2. Găsiți răspunsurile la ghicitori și compuneți și voi altele, lucrând în perechi.

Am aici o jucărie,
Care cât e vremea știe,
Deși merge și e gras,
El nu face niciun pas.

Trece nevăzut,
Repede, de necrezut,
Nu fuge, nu sare,
Rost mare în lume are.

N-are mâini și totuși bate,
Bate-ntruna, zi și noapte,
Stă oriunde îl vei pune
Și oricând timpul ți-l spune!

Zi de zi muncesc cu spor,
Limbile-mi cântă de zor.

Deși el stă mai retras,
Și mereu merge la pas,
Eu mă uit mereu la...

**Timpul trece fără a se opri.
El nu poate fi recuperat și nici depozitat.**

De aceea este important să folosim cât mai eficient timpul fiecărei zile. Așa vom fi sănătoși și vom avea rezultate bune în activitățile pe care le desfășurăm.

INVESTIGAȚIE

Realizează o investigație din care să afli programele zilnice ale membrilor din familia ta.

Indicație: Vei putea folosi un chestionar ca în modelul prezentat mai jos. Adresează chestionarul la doi dintre membrii familiei. Precizează-le acestora că trebuie să bifeze doar unul dintre răspunsuri. Analizează apoi răspunsurile lor. La final, vei formula o concluzie despre tipul de activitate care ocupă cel mai mult timp pe parcursul unei zile și despre timpul pe care fiecare membru îl petrece cu familia.

Adaugă chestionarele la portofoliu și prezintă colegilor concluzia ta.

Chestionar (model)

	Întrebări	foarte puțin sau deloc	puțin	nici mult, nici puțin	mult	foarte mult
1.	Cât timp petreci la serviciu sau la școală?					
2.	Cât timp desfășori activități gospodărești?					
3.	Cât timp ai pentru relaxare?					
4.	Cât timp te odihnești (dormi)?					
5.	Cât timp petreci cu familia?					

Cine a completat chestionarul (mama/ tata/ fratele/ sora etc.):.....

Evaluarea elevului de către cadrul didactic (model)

Caracteristici/ comportamente	DA	NU
Atitudinea elevului față de sarcinile de lucru		
A realizat și a aplicat chestionare cu tematica dată.		
A respectat indicațiile primite.		
A finalizat activitatea (investigația).		
Corectitudinea realizării sarcinilor		
A pus în aplicare achizițiile anterioare.		
A formulat corect concluzia, pe baza chestionarelor.		

Autoevaluare

- * Din unitatea de învățare **Timpul în viața noastră** am descoperit că ...
- * Despre mine am descoperit că...
- * Mi-a plăcut ...
- * Nu mi-a făcut plăcere să...
- * Pe viitor voi...

7. EU POT SĂ ÎNVĂȚ UȘOR

Domeniul Aspecte specifice ale organizării învățării și pregătirii
pentru viață la școlarul mic
Subdomeniul Abilități și atitudini de învățare

Conținuturi:

★ Condițiile învățării: factori favorizanți/ resurse, factori de stres/ obstacole (instrumente, persoane, contexte)

Amintește-ți! În Unitatea de învățare **Eu pot să învăț ușor**, vei fi evaluat de către cadrul didactic și pe baza fișei de observare sistematică a activității și a comportamentului elevului, prezentată la pagina 5.

CÂND ȘI CUM ÎNVĂȚ?

Condițiile învățării – factori favorizanți/ resurse

Când a învățat păpușa să citească

În fiecare weekend, jucăriile de lemn se întâlnesc la căsuța păpușii. Le citește povești.

Astăzi, după ce le-a citit povestea cu ursulețul cafeniu, din care au învățat că nu e bine să râzi de înfățișarea cuiva, trenulețul a întrebat-o:

- Când ai învățat să citești?

Păpușa nu și-a adus aminte când a învățat să citească toate cuvintele, dar le-a povestit că la început citea litere, apoi câte o etichetă din vitrina cu jucării de unde a fost cumpărată. Când a ajuns în camera Elenei, a văzut cărți cu povești. Fetița o ajuta în fiecare seară să citească o poveste. Așa a învățat.

- Tu, trenulețule, când ai învățat să mergi? a întrebat păpușa.

- Din ziua când am fost fabricat. Mi-am dorit să merg cât mai repede.

- Iepure, când ai învățat să mergi pe bicicletă?

- Am învățat acum o săptămână. Încă nu merg bine, dar nu renunț. Am încredere că voi reuși.

- Girafă, tu când ai învățat să fii politicoasă?

- Demult. Am urmat exemplul elefantului și am ascultat-o pe Elena când citea despre respect. Îmi place să aflu lucruri noi.

- Vedeți, unele lucruri le învățăm mai devreme, pe altele mai târziu. Important este să știm ce ne ajută să învățăm mai bine.

EXPERIMENTEZ

1. Jucăriile din poveste au relatat despre câteva lucruri pe care le poți învăța de-a lungul vieții. Le-am prezentat în jurnalul de mai jos ca să le ai ca model. Realizează și tu un jurnal cu diferite lucruri pe care le-ai învățat de-a lungul timpului.

Ce am învățat/ ce vreau să învăț?	Ce mă ajută să învăț?	Cine mă sprijină în învățare?
 să citesc	• citesc în fiecare seară (îmi respect acest obicei)	• Elena
 să merg	• vreau să merg repede (am o dorință)	• oricine căruia îi cer ajutor
 să merg pe bicicletă	• nu renunț ușor (sunt perseverent) • am încredere în mine	• încerc singur
 să fiu politician	• urmez exemplele bune • îmi place să aflu lucruri noi (sunt curios)	• elefantul • Elena

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Omul învață toată viața. Prin învățare:

• **aflăm lucruri noi - de exemplu, învățăm despre plante că au nevoie de apă, lumină și căldură ca să crească;**

• **ne formăm deprinderi (obișnuințe) - învățăm să scriem sau să ne încheiem la șireturi;**

• **învățăm să ne controlăm emoțiile și să relaționăm civilizat cu ceilalți.**

Învățarea școlară se realizează prin efort intelectual și efort fizic.

Reușim să învățăm mai bine dacă ne concentrăm pe ceea ce facem atunci când învățăm și nu renunțăm ușor, dacă cerem ajutor atunci când avem nevoie, dacă avem un loc potrivit în care învățăm zilnic etc.

Este important să aflăm ce ne ajută să învățăm mai bine.

DEZBATEM

Discutați despre modalitățile sau lucrurile care vă ajută să învățați mai repede și mai bine.

Puteți completa enunțurile:

- ★ Eu învăț mai bine...
- ★ Cel mai ușor învăț cu...
- ★ Îmi place să învăț despre...
- ★ Pentru a memora mai ușor am nevoie de...
- ★ Pentru a învăța, prefer să folosesc următoarele obiecte...

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Dacă un copil nu are condiții foarte bune de învățat acasă, consideri că ar trebui să renunțe ușor la activitățile de învățare?

JOC

Un elev rostește un cuvânt ce denumește un obiect al școlarului. Următorul va preciza locul unde trebuie așezat, pentru a păstra ordinea în spațiul de învățat.

(Exemplu: creion - penar)

JOC DE ROL

Interpretați rolurile personajelor din povestea *Când a învățat păpușa să citească*. Discutați de data aceasta despre alte lucruri pe care le puteau învăța personajele.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Grupați-vă în echipe de câte trei - patru elevi. Realizați câte un poster cu tema *Cum învățăm?* în care să prezentați și ceea ce ați aflat în lecția de astăzi. Afișați posterele pe holul școlii.

PORTOFOLIU

Imaginează-ți că ești ziarist și realizezi interviuri scurte cu membrii familiei despre importanța învățării. Notați întrebările și răspunsurile pe o foaie. Model de întrebare: *Ce s-ar întâmpla dacă nu am învăța?* Prindeți foile pentru a forma o carte. Realizați o copertă și puneți cartea obținută în clasă pentru a o putea răsfoi oricând.

La finalul activității/ lecției m-am simțit...

AM NEVOIE DE AJUTOR

Condițiile învățării – factori de stres/ obstacole

Nemulțumirea lui Andrei

Ileana și Andrei sunt frați gemeni. Amândoi învață în aceeași clasă. Acasă, bunica le pregătește prânzul în fiecare zi, pentru că părinții lucrează până seara târziu. Au servit masa.

- Andrei, hai să facem proiectul pentru mâine! Lasă tableta! i-a strigat Ileana supărată. Te vei juca mai târziu!

Băiatul nu a luat-o în seamă pe sora lui și s-a jucat în continuare. Ileana și-a terminat proiectul.

Era foarte mulțumită pentru că aflase lucruri noi. Bucuroasă, a mers să-și întâlnească prietenele. Când s-a întors în casă, Andrei încă se juca pe tabletă. L-a prins seara cu proiectul nefăcut. S-a așezat la biroul său. Era așa dezordine, că nu avea loc să pună nici măcar un creion. Această situație l-a supărat

foarte tare și nu a reușit să se concentreze pe realizarea proiectului.

- Of, ce supărat sunt! În cameră e dezordine, e târziu, sunt obosit și nu mi-am făcut proiectul. Ce mă fac?

Ileana s-a oferit să-l ajute, dar acesta i-a zis furios să-l lase în pace.

- Îmi pare rău că acum ești obosit și nervos din cauza dezordinii din cameră și nici nu vrei să mă lasi să te ajut! zise Ileana.

EXPERIMENTEZ

1. Cum s-a simțit Ileana după ce și-a terminat proiectul?
2. Cum era Andrei la finalul zilei?
3. Din ce cauză s-a supărat și s-a înfuriat Andrei?
4. Crezi că Andrei a depășit situația în care s-a aflat? Dacă da, cum? Dacă nu, care au fost consecințele?
5. Ce învățătură poți desprinde din întâmplarea prezentată?

JOC

Se mototolește o coală în formă de minge. Un elev aruncă mingea și numește o disciplină. Cel care o primește spune un lucru pe care l-a învățat la disciplina respectivă. Apoi numește el o altă disciplină și aruncă mingea altui coleg.

Uneori nu reușim să învățăm așa cum ne dorim. Acest fapt se poate întâmpla dacă apar obstacole precum: oboseala, dezordinea din spațiul de lucru, ne preocupăm și de altceva în timp ce învățăm etc. Există și situații când avem nevoie de mai mult timp pentru a exersa ori avem nevoie de ajutor. Uneori putem greși, dar este important să învățăm din greșeli, pentru a nu le mai repeta.

Hrănește-te și odihnește-te suficient, organizează-ți timpul pentru învățare, cere ajutor când ai nevoie și ai încredere în tine! Așa vei avea reușită în învățare.

DEZBATEM

Andrei petrece foarte mult timp pe tabletă. Din această cauză își face temele foarte târziu, e obosit și de multe ori le greșește. Găsiți argumente ca să îl convingeți pe Andrei să se joace cu măsură pe tabletă.

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Există elevi care, deși au nevoie de ajutor în activitatea de învățare, nu cer ajutor nimănui. De ce crezi că nu cer ajutor? Ce i-ai sfătui pe acești elevi?

PORTOFOLIU

Realizează din carton *Floarea învățării*, scriind peste petale răspunsurile la întrebările date.

JOC DE ROL

Interpretați rolurile unui ziarist și al directorului de școală. Realizați un scurt interviu: Ce ai păstra și ce ai schimba la școală, pentru ca elevii să învețe mai bine, mai ușor și cu plăcere?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Formați echipe de trei elevi. Fiecare va avea o sarcină, apoi veți lucra împreună.

Un elev întreabă adulții din familia lui cum învață, altul îi întreabă pe elevii de la clasele mai mari, iar al treilea pe colegii de clasă.

Realizați împreună o știre despre cum învață adulții, elevii mai mari și colegii de clasă. Prezentați știrea în fața colegilor.

RECAPITULARE

1. Scrie cel puțin două motive care te determină să înveți. Discută cu alți colegi de clasă, colegi mai mari și adulți despre ce motive au ei pentru a învăța. Sunt diferite de ale tale?

Întoarce-te la pag. 84 și completează tabelul din partea de jos a paginii. Regăsești motivele tale sau altele din cele pe care le-ai aflat de la colegi și adulți?

să obțină
calificative
foarte bune

să nu îi
certe părinții

să afle cât
mai multe
lucruri noi

să se descurce
în viață

să aibă
un serviciu

să își bucure
părinții

pentru că
le face plăcere

să primească
mici cadouri

să se afle
printre elevii
buni ai clasei

să nu râdă
alți copii de ei

să fie
pe placul
profesorilor

să nu
îi pedepsească
părinții

2. Ai mai jos o listă cu reguli de igienă pentru învățare. Citește-le și transcrie-le pe cele pe care le îndeplinești. Gândește-te și propune soluții care să te ajute să le respecti și pe celelalte.

- ★ Am un loc special în care îmi fac temele. ★
- ★ Mobilierul pe care îl folosesc este adecvat vârstei mele. ★
- ★ Am multă lumină naturală în cameră. ★
- ★ Nu este nici prea frig, nici prea cald în camera în care învăț. ★
- ★ Rechizitele mele sunt ordonate. ★
- ★ Aerisesc camera în fiecare zi. ★
- ★ Nu mănânc în timp ce învăț. ★

Autoevaluare

- ✱ Din unitatea de învățare **Eu pot să învăț ușor** am descoperit că ...
- ✱ Despre mine am descoperit că...
- ✱ Mi-a plăcut ...
- ✱ Mai puțin atractiv a fost...
- ✱ Pe viitor voi...

AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT

PROIECT

Titlul proiectului: CUM ÎNVĂȚAU BUNICII NOȘTRI

Etapele proiectului:

I. Ce vom face?

Vom afla cum erau școlile, clasele, rechizitele pe vremea când bunicii noștri erau copii și cum învățau ei.

II. De ce vom face?

Să comparăm felul în care învățăm noi cu felul în care învățau bunicii.

III. Cum vom face?

★ Vom invita la clasă câțiva bunici.

★ În echipe de câte patru-cinci elevi vom desfășura activitățile din proiect:

1. Interviu cu bunicii

Fiecare grupă va întreba unul dintre bunici despre cum arăta școala și clasa în care au învățat, condițiile de învățare de acasă, despre ce rechizite foloseau când erau copii. Se notează pe fișe răspunsurile și opiniile acestora. Fișele se păstrează în mapa portofoliului.

2. Jurnal dublu - Cum învățau bunicii și cum învățăm noi

Fiecare echipă va completa pe o coală un jurnal dublu. În prima coloană se vor scrie informații și opinii notate în timpul interviului. În coloana a doua se vor scrie informații din viața școlarilor de astăzi. Jurnalele se păstrează în mapa portofoliului.

Cum învățau bunicii	Cum învățăm noi

3. Realizarea unui poster

Vom realiza un poster prin care vom face cunoscut faptul că s-a desfășurat acest proiect în clasă. O echipă va realiza desene în poster, alta va decide și va scrie un titlu posterului, o echipă va scrie informații în poster, iar alta se va ocupa de afișarea la un loc potrivit.

IV. Cum vom evalua proiectul?

Autoevaluare

Criterii de apreciere	Da	Nu
Am desfășurat toate activitățile din proiect.		
Am rezolvat dificultățile apărute pe parcurs.		
Materialele/ lucrările proiectului sunt bine realizate.		

Evaluarea elevului de către cadrul didactic

Criterii de apreciere	Da	Nu
A colaborat cu alți colegi.		
A comunicat eficient.		
A finalizat corect sarcinile.		
Și-a exprimat adecvat emoțiile.		
Și-a pus în aplicare achizițiile anterioare.		

V. Cum vom face cunoscut faptul că am desfășurat proiectul?

Vom afișa posterul despre proiect pe holul școlii.

8. EXPLOREZ MESERIILE

Domeniul Aspecte specifice ale organizării învățării și pregătirii
pentru viață la școlarul mic
Subdomeniul Explorarea meseriilor

Conținuturi:

- ★ La ce folosesc meseriile
- ★ Utilitatea socială a meseriilor: produse realizate, beneficii pentru sine și pentru comunitate

Amintește-ți! În Unitatea de învățare **Explorez meseriile**, vei fi evaluat de către cadrul didactic și pe baza fișei de observare sistematică a activității și a comportamentului elevului, prezentată la pagina 5.

CE MI-AR PLĂCEA SĂ DEVIN?

La ce folosesc meseriile?

O alegere dificilă

Gabriela și Cristi s-au hotărât ca astăzi să scrie în jurnal ce și-ar dori să devină când vor fi mari.

Gabriela încă nu e hotărâtă despre ce să scrie. S-a jucat de multe ori de-a doctorița. Se gândește că i-ar plăcea să ajute oamenii să se însănătoșească. În vacanță a călătorit cu avionul și i-a plăcut cum însoțitoarele de bord au condus-o la locul din avion. A aflat că ele călătoresc foarte mult și cunosc mai multe limbi străine. Îi pare foarte interesantă și această meserie. Îi place foarte mult și să gătească...

- Cristi, sunt nehotărâtă!

- Nici eu nu știu încă ce să scriu.

Aș vrea să fiu pompier ca să pot salva oamenii. Dar aș vrea să lucrez și într-o uzină de mașini. Mi-ar plăcea ca oamenii să călătorească într-un autobuz construit de mine. Îmi place să fiu de folos oamenilor!

- Toate meseriile sunt folositoare și ne ajută să facem lucruri minunate. Mă mai gândesc la ce mi se potrivește mie, așa că nu completez astăzi în jurnal.

EXPERIMENTEZ

1. Ce meserii sunt prezentate în text?
2. De ce Gabriela și Cristi nu știu încă ce vor să devină?
3. La ce concluzie a ajuns Gabriela?
4. Ce meserii au părinții tăi?
5. Tu ce meserie ți-ai dori să ai?
6. Împreună cu un coleg, scrie o listă care să cuprindă cât mai multe meserii. Citiți lista în fața clasei și completați-o cu alte meserii pe care le-au scris colegii voștri.

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Peste tot în jurul nostru sunt lucruri care ne ușurează și ne înfrumusețează viața. Multe dintre acestea sunt create de oameni prin meseriile pe care le au. Cum ar fi viața fără constructori? Nu am avea case. Cum ar fi viața fără jucării? Și cum ar fi viața fără multe alte lucruri din jurul nostru?

Este necesar ca fiecare dintre noi să aibă o meserie, deoarece avem nevoie de nenumărate lucruri și de servicii (servicii de educație, de sănătate etc.). Pentru aceasta, oamenii învață și se pregătesc.

Trebuie să apreciem toate meseriile, deoarece toate sunt importante.

DEZBATEM

Există meserii care astăzi sunt uitate. Cu mult timp în urmă exista meseria de *lustragiu* practică de mulți oameni.

La colțuri de stradă se afla o persoană care se ocupa cu lustruirea pantofilor. Ei aveau o lădiță ce conținea bucăți din materiale diverse și creme pentru pantofi. Lustragii curățau pantofii trecătorilor și aveau grijă ca aceștia să strălucească. Astăzi această meserie nu mai există.

De ce credeți că a dispărut această meserie?

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Care dintre meserii îți se pare cea mai importantă? Susține-ți părerea!

JOC - Mima meseriilor

Un elev mimează o meserie/ o profesie. Ceilalți trebuie să ghicească ce meserie mimează. Cel care ghicește va fi următorul care mimează.

JOC DE ROL

Formați grupe de patru-cinci elevi. Jucați-vă, împreună cu ceilalți colegi, de-a vânzătorul, de-a prezentatorul, de-a bucătarul sau de-a orice meserie doriți. Alegeți grupa din care vreți să faceți parte. După un timp, puteți schimba rolurile.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Grupați-vă în echipe de câte patru elevi.

Imaginați-vă că veți pleca să locuiți pe o insulă pustie. Veți lua cu voi doar cinci persoane. Alcătuiți o listă cu meseriile acestora. Prezentați lista în fața clasei și argumentați alegerile făcute.

PORTOFOLIU

Realizează un poster în care să prezinți o meserie din zona în care locuiești.

MESERIILE SE PREZINTĂ...

Utilitatea socială a meseriilor – produse realizate

Visul Oliviei

Olivia doarme. Visează că este cercetător într-un laborator și că lucrează cu poțiuni magice, adică soluții care fac minuni. Face experimente de zor. Deodată, din borcănașul cu soluție iese un domn cu un microfon.

- Hei, cine ești și ce faci?
- Eu sunt reporter. Transmit informații.

Uimită, Olivia amestecă în continuare în poțiunea magică. Iată ce a urmat:

Eu sunt mecanic auto.
Repar mașini.

Eu sunt ospătăriță.
Servesc oamenii în restaurant.

Eu sunt profesoară.
Învăț copiii lucruri noi.

Eu sunt frizer.
Tund și îngrijesc
părul oamenilor.

Eu sunt polițist.
Intervin pentru
siguranța
cetățenilor.

Eu sunt fermier.
Cultiv pământul.

EXPERIMENTEZ

1. Ce meserie a visat Olivia că avea?
2. La ce ar putea să o ajute descoperirea din laborator?
3. Notează, într-un jurnal dublu, ca în modelul prezentat, cât mai multe meserii/profesii și produsele care se realizează. Nu uita că unele meserii/profesii oferă servicii.

Meseria/ profesia	Produse realizate/ servicii oferite
profesor	servicii de educație
patiser	
pictor	
zidar	

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Mâinile tuturor oamenilor care practică o meserie fac lucruri folositoare: brutarul face pâini, tipograful face cărți, croitorul face haine, cofetarul face prăjituri etc. Alți oameni ne oferă servicii de care nu ne putem lipsi: profesorul ne oferă servicii de educație (ne învață lucruri din anumite domenii, ca matematica), medicul ne oferă servicii de sănătate, cizmarul repară încălțăminte etc.

Când vei fi adult, vei avea și tu o meserie. Atunci vei putea folosi lucrurile pe care le-ai învățat la școală sau în alte situații din viața ta.

Învăță ca să poți practica meseria care îți place!

DEZBATEM

Lucrați în echipe de câte patru elevi. Imaginați-vă că plecați pe o insulă nelocuită. Veți sta acolo timp de o lună ca să cercetați insula. În afară de obiectele necesare cercetării, aveți voie să luați cu voi doar zece lucruri. Alcătuiți o listă cu acestea. Prezentați lista în fața clasei și argumentați alegerile făcute.

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Unele persoane consideră că există meserii care nu sunt importante. Ce credeți? Există într-adevăr meserii care sunt mai puțin importante?

JOC

Un elev spune un produs, ceilalți trebuie să spună repede cărei meserii îi aparține. Elevul care a răspuns primul va numi un alt produs.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Grupați-vă în echipe de câte trei elevi. Realizați un lanț al utilității unor produse sau al unor servicii. *Exemplu:* grâul este cultivat de agricultor, apoi este măcinat de morar, făina rezultată este folosită la pâine de brutar, pâinea va fi consumată de oameni.

La finalul activității/ lecției m-am simțit...

JOC DE ROL

Într-un bol sunt bilete pe care sunt scrise meserii. Fiecare elev va extrage un bilet și va denumi cât mai multe produse/ servicii care se pot realiza de cei care practică această meserie.

PORTOFOLIU

Realizează un pliant (cu imagini decupate, desene, mesaje) în care să prezinți produsele meseriei pe care o preferi.

Pliantul este o coală tipărită, îndoită de mai multe ori și împăturită, pentru a fi ușor de utilizat.

El conține fotografii, informații etc. cu scopul de a face reclamă.

OMUL POTRIVIT LA LOCUL POTRIVIT

Beneficii ale meseriilor pentru sine și pentru comunitate

Elevii clasei a II-a s-au strâns în jurul afișului care anunță *Târgul de meserii*.

- Ce interesant! Vom discuta cu un medic, spune entuziasmată Sonia.
- Eu abia aștept să văd ce prăjituri are cofetarul! Poate ne servește și pe noi.
- Da, Sorin, știm că îți place să mănânci dulciuri, dar nu vrei să afli cum le prepară? I-a întrebat Narcisa.
- M-ar interesa mai mult meseria de șofer, dar cred că e interesant să aflăm despre toate meseriile de la târg.

Pasiunea ta se poate transforma în meserie!

Dacă ai o pasiune sau îți place în mod deosebit o meserie, vino să vorbești despre ea cu noi!

Dacă faci o meserie cu plăcere, rezultatele vor fi uimitoare!

Medicul pediatru consultă copiii pentru a afla dacă sunt bolnavi. Este fericit când copiii se însănătoșesc.

Cofetarul face dulciuri. Este încântat, știind că le face o bucurie oamenilor, preparând tort de ziua lor.

Bibliotecarul îndrumă cititorii și le împrumută cărți din bibliotecă. Se simte minunat, știind cât de multe lucruri pot învăța oamenii din cărți.

Te așteptăm și cu alte meserii!

JOI, 15 mai, vă invităm să participați la TÂRGUL DE MESERII, care va avea loc la ora 13, în sala de festivități.

EXPERIMENTEZ

1. În afiş sunt prezentate meserii, produse şi beneficii.

Exemplu:

Meseria – medic pediatru;

Produsul – servicii medicale;

Beneficii pentru sine - stare de bine, satisfacţie;

Beneficii pentru comunitate (pentru oamenii din localitate) - copii sănătoşi.

Scrie produsele şi beneficiile prezentate în afiş pentru celelalte meserii.

2. Exemplifică beneficiile meseriei pe care o are unul dintre părinţii tăi.

MĂ INFORMEZ, MĂ DEZVOLT

Dacă îţi vei face meseria cu plăcere, acest lucru îţi va aduce satisfacţii şi te va face să te simţi bine la locul de muncă.

Indiferent de meseria pe care o vei avea, oamenii pot beneficia de serviciile sau produsele meseriei tale. În schimbul muncii lor, oamenii primesc bani. Cu banii, ei cumpără produse ori servicii oferite de alţi oameni. Meseria pe care o practică un om este folositoare atât pentru sine, cât şi pentru ceilalţi.

Pasiunea ta se poate transforma în meserie, iar tu vei fi omul potrivit la locul potrivit!

DEZBATEM

Puteţi considera că există meseria de elev? Argumentaţi-vă răspunsul!

PĂREREA MEA CONTEAZĂ

Explică ce înseamnă pentru tine expresia *omul potrivit la locul potrivit*.

JOC

Un elev desenează pe tablă un obiect întrebuinţat într-o meserie, iar ceilalţi îl denumesc şi spun utilitatea acestuia.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ

Lucraţi în perechi. Faceţi o listă cu cinci obiecte pe care le utilizaţi cel mai des. Scrieţi în dreptul fiecăruia utilitatea lui. Prezentaţi lista în faţa clasei şi comparaţi-o cu listele celorlalte perechi. Observaţi că fiecare obiect este util?

JOC DE ROL

Imaginează-ţi că eşti inventator. Gândeşte-te ce lucru ai inventa şi la ce ar folosi. Convinge-ţi colegii că ceea ce ai inventat este util.

PORTOFOLIU

Realizează un poster despre o meserie, în care să prezinţi acţiunile, instrumentele/ obiectele şi beneficiile acesteia. Prezintă-l colegilor.

La finalul activităţii/ lecţiei m-am simţit...

RECAPITULARE

PARADA MESERIILOR

Într-un bol vor fi bilete pe care vor fi scrise meserii/ profesii. Fiecare elev va extrage un bilet.

Documentați-vă (informați-vă) despre meseria/ profesia scrisă pe bilet, discutând cu membrii familiei, cu doamna/ domnul învățător, cu alți colegi. Vă puteți informa și la bibliotecă, de pe internet sau din reviste și din ziare.

Selectați materiale reciclabile și realizați costumații pentru prezentarea meseriei/ profesiei respective. Folosiți-vă priceperea și cunoștințele de la orele de arte vizuale și abilități practice.

Îmbrăcați costumația sau purtați accesoriile (obiectele), prezentându-le în *Parada meseriilor* organizată în clasă.

În timpul paradei, realizați fotografii și păstrați-le în albumul clasei sau afișați-le pe un panou cu titlul *Parada meseriilor*.

EVALUARE

AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT

1. Transcrie propozițiile și completează spațiile, folosind cuvintele dintre paranteze.

- Cel care vindecă bolnavii este..... • Cel care stinge incendii este.....
- Cel care prepară mâncarea este.....
(bucătar, brutar, pompier, medic)

2. Enumeră trei produse pe care le poate realiza cel care are meseria de constructor.

3. Scrie în caiet varianta adevărată.

- a) Oamenii pot beneficia de serviciile sau de produsele oricărei meserii.
- b) Doar copiii pot beneficia de produsele meseriei de cofetar.

4. Scrie în patru sau cinci enunțuri de ce sunt importante toate meseriile.

Evaluarea elevului de către cadrul didactic

Autoevaluare

		Steluțe acordate	Evaluare
1	trei răspunsuri corecte două răspunsuri corecte un răspuns corect	★★★★	
2	trei răspunsuri corecte două răspunsuri corecte un răspuns corect	★★★★	
3	răspuns corect	★	
4	sarcină realizată sarcină parțial realizată	★★★	

* Sarcinile de lucru le-am rezolvat:

- ▶ cu ușurință
- ▶ întâmpinând unele dificultăți
- ▶ cu dificultate

* Câte steluțe ai obținut?

Ești: foarte mulțumit/ mulțumit/
mai puțin mulțumit

RECAPITULARE FINALĂ

1. Albert și Anda și-au prezentat familia, prietenii, colegii și vecinii. Ei se simt bine alături de aceștia.

Enumeră cel puțin trei relații care sunt necesare între noi și cei din jur pentru a ne simți bine alături de ei.

2. Ai învățat de la Albert, de la iepurica Iza, de la Cenușăreasa, de la cei patru pisoi și de la animalele din mănăstire că ne asemănăm în unele privințe, dar că suntem, în același timp diferiți.

Grupează cuvintele care denumesc trăsături, în funcție de criteriul din care fac parte, într-un tabel ca cel de mai jos.

fată, elegant, păr castaniu, pistru, băiat, tradițional, tânăr, înaltă, copil, slab, de zi cu zi, gras, bătrâni

GENUL	VÂRSTA	VESTIMENTAȚIA	ASPECTUL FIZIC

3. Ursulețul Niki și Anda au aflat cât de importante sunt normele de igienă personală pentru sănătate, învățare și relațiile cu ceilalți.

Scrie câte o normă de igienă personală care trebuie respectată acasă și la școală.

4. Cu ajutorul fraților Niculăiță și Vasilică, al greierului, al personajelor care voiau să ajungă la Vrăjitorul din Oz și al veveriței, ai trecut prin multe emoții și ai învățat să ți le exprimi într-un mod adecvat.

Exemplifică în ce mod poți să te calmezi atunci când te înfurii.

5. Albert, Dana și Miruna ți-au prezentat cum să comunici eficient cu cei din jur. Amintește-ți ce înseamnă să asculți activ și alege din enunțurile de mai jos pe cele care indică ascultare activă.

- ▶ Ai contact vizual cu partenerul de conversație.
- ▶ Ridici tonul vocii pentru a-ți impune părerea.
- ▶ Stai față în față cu partenerul de discuție.
- ▶ Folosești gesturi pentru a arăta celui alt că îi înțelegi mesajul.
- ▶ Lași partenerul de discuție să vorbească fără să îl întrerupi.

6. Alături de prietenii din poiană, ai învățat să te porți civilizată, iar alături de colegi, ai aflat ce înseamnă respectul și care sunt regulile din codul bunelor maniere.

Povestește o întâmplare sau o situație în care ai dat dovadă de respect.

7. Ai reușit să îți organizezi eficient timpul? Casian, Diana, Matei, Arthur și Remi și-au dat seama de felul în care organizarea timpului ne ajută să avem echilibru între activitățile care presupun efort și cele de relaxare.

Citește enunțurile de mai jos și precizează care sunt adevărate și care sunt false.

- ▶ Te poți relaxa plimbându-te în aer liber.

- ▶ Dacă petreci foarte mult timp pe tabletă sau pe telefon, vei avea destul timp și pentru învățare.
- ▶ Un program zilnic te ajută să ai o stare bună de sănătate.
- ▶ E bine să acorzi timp suficient pentru igiena personală.

AUTOEVALUARE

IATĂ CINE SUNT!

Pe o coală de carton, realizează un poster cu titlul *Iată cine sunt!*, în care să te prezinți. Poți folosi orice modalitate de realizare (desen, colaj, pictură etc.) și materiale diverse. Prezintă-ți calitățile, hobby-urile, ce te face unic. Scrie informații importante despre tine și ce dorești să îmbunătățești pe viitor. Nu uita să îți scrii numele! Poți face o ramă posterului tău. Expune posterul în clasă alături de cele ale colegilor.

Faceți turul galeriei!

La finalul anului școlar îți poți lua posterul acasă, pentru a-l expune în camera ta.

EVALUARE

AM ÎNVĂȚAT ȘI M-AM DEZVOLTAT

Evaluati portofoliul realizat, începând cu unitatea *Cum relaționez?* și până acum, urmărind criteriile de apreciere din modelul fișei de evaluare.

Criterii de apreciere	Autoevaluare		Evaluarea unui coleg		Evaluarea cadrului didactic	
	Da	Nu	Da	Nu	Da	Nu
realizarea corectă a temelor de portofoliu						
originalitate/ creativitate						
aspectul îngrijit al lucrărilor						

Mai multe aprecieri cu DA, înseamnă că ai realizat progres în dezvoltarea ta.

Mai multe aprecieri cu NU, înseamnă că trebuie să acorzi mai multă atenție realizării lucrărilor tale în anul școlar următor.

ISBN: 978-606-36-1629-7

9786063616297